
Mersin Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Maliye Bölümü

Stratejik Planlama

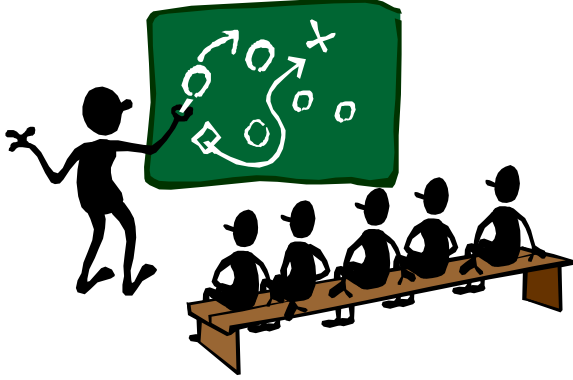
ÖZET DERS NOTLARI

Doç. Dr. Cihan YÜKSEL

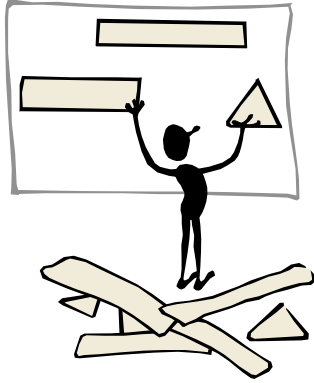
Son Güncelleme Tarihi: 26.09.2023

Merak et...

Öğren...

Uygula...

Ve Başar!

1. BÜTÇENİN TANIMI VE TEMEL ÖZELLİKLERİ

Bütçe, devletin veya diğer kamu tüzel kişilerinin gelecek belirli bir dönem içindeki gelir ve giderlerinin tahmini büyüklüklerini gösteren, bunların yürütülüp uygulanmasına yetki ve izin veren, mali yıla girmeden önce onaylanan, denkliğin esas alındığı, süreli bir kanundur.

Bu tanım aynı zamanda bütçenin özelliklerini göstermektedir. Bütçenin özelliklerini şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Bütçe bir kanundur
- Kamu gelir ve giderlerini kapsamaktadır
- Bir mali yıl için hazırlanmaktadır
- Bütçedeki büyüklükler tahminidir
- Mali yıla girmeden önce onaylanmaktadır
- Bütçede denklik esastır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında kamu bütçesinin nitelikleri *4T İlkesi* olarak anlatılmaktadır:

- Tahmin: Bütçedeki büyüklükler tahminidir
- Tahdit: Bütçe belirli bir dönem için hazırlanır ve uygulanır
- Tevzin: Bütçe denktir
- Tasdik: Bütçe uygulamaya girmeden önce onaylanır.

2. BÜTÇENİN FONKSİYONLARI

Kamu bütçesinin fonksiyonları, bütçeye yüklenmiş olan görevleri ifade etmektedir. Maliyenin her alanında olduğu gibi bütçenin fonksiyonlarında da geleneksel maliye ve modern maliye ayrımı vardır. Modern maliye Klasik iktisadi yaklaşımın ürünü olan bilgilerdir; modern maliye ise genellikle Keynesyen yaklaşımın ürünüdür ve maliyeye daha çok anlam yüklemektedir.

2.1. Bütçenin Klasik Fonksiyonları

- **Bütçenin İktisadi ve Mali Fonksiyonu:** Bütçenin mümkün olan en az kaynak tahsisıyla yapılmasını ve bütçenin denk olmasını ifade etmektedir.
- **Bütçenin Hukuki Fonksiyonu:** Bütçe bir kanundur. Ancak bütçe kanununu diğer kanunlardan ayıran bazı özellikler vardır. Bunlardan ilki bütçenin süreli bir kanun olması; diğeri ise Cumhurbaşkanı tarafından veto edilemeyen bir kanun olmasıdır.

- **Bütçenin Siyasi Fonksiyonu:**Bütçe, genel seçimler yoluyla seçilen milletvekillerinden oluşan parlamento tarafından hazırlandığı için siyasi bir niteliğe sahiptir.
- **Bütçenin Denetim Fonksiyonu:** Bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kapatılma aşamalarında esasen devletin faaliyetleri de incelenmiş (denetlenmiş) olmaktadır.

2.2. Bütçenin Çağdaş Fonksiyonları

- **Bütçenin Konjonktürel Fonksiyonu:** Bütçe konjonktür karşısında belirli bir esnekliğe sahip olmalıdır.
- **Bütçenin Telafi Edici Fonksiyonu:** Ekonomik denklik için gerektiğinde mali denklikten feragat edilebilmelidir.
- **Bütçenin Kalkınma Fonksiyonu:** Bütçenin kalkınmayı sağlamada bir araç olarak kullanılmalıdır.
- **Bütçenin Kaynak Tahsisi Fonksiyonu:**Ekonomideki kaynakların rasyonel bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla bütçenin kullanılmalıdır.
- **Bütçenin Gelir Dağılımını Düzenleme Fonksiyonu:**Bütçenin gelir dağılımında adaleti sağlama amacıyla kullanılmalıdır.
- **Bütçenin İstikrarı Sağlama Fonksiyonu:**Bütçenin fiyat istikrarı ve tam istihdamın sağlanmasında bir araç olarak kullanılmalıdır.

3. KLASİK VE MODERN BÜTÇE İLKELERİ

Bütçe ilkeleri bir bütçede olması gereken unsurları ifade etmektedir. Ancak bazı ilkeler geleneksel maliyenin ürünü iken, bazı ilkeler günümüzün maliye anlayışına göre oluşmuştur.

3.1. Genellik İlkesi

Genellik ilkesi, tüm kamu gelir ve giderlerinin bütçede yer almasını ifade eder. Buna göre genellik ilkesinin söz konusu olması için iki unsur gereklidir:

- Gayri safi usulde bütçeleme yapılması
- Adem-i tahsis ilkesine uyulması.

3.2. Birlik İlkesi

Bütün gelir ve giderlerin tek bir bütçe içinde toplanmasıdır. Ancak gerçekte bu ilkeye uymak çok zordur. Çünkü kamu sektörünün birçok kurumu vardır ve bunların bazıları nitelikleri itibariyle farklı bir bütçe içinde toplanır.

3.3. Alenilik İlkesi

Bütçeyle ilgili tüm bilgi, tablo ve verilerin ulaşılabilir olması gerekir. Mali saydamlığın bir ürünüdür.

3.4. Açıklık İlkesi

Ulaşılan bütçe bilgi, tablo ve verilerinin anlaşılabilir olması gerekir. Mali saydamlığın bir ürünüdür.

3.5. Doğruluk İlkesi

Bütçe gelir ve gider tahminlerinin doğru ve samimi olması gerekir.

3.6. Önceden İzin Alma İlkesi

Mali yıl başladığında hükümetin harcama yapma ve vergi toplama yetkisine sahip olabilmesi için, bütçe kanununun önceden parlamento tarafından onaylanması gerekir.

3.7. Yıllık Olma İlkesi

Bütçenin genellikle bir yıl olmak üzere belirli bir süre için uygulanmasıdır. Ancak günümüzde bu ilke yerini çok yıllık bütçelemeye bırakmıştır.

3.8. Tasarruf İlkesi

Bütçede lüks ve savurganlıktan kurutularak, en az maliyetle en fazla toplumsal faydanın sağlanması demektir.

3.9. Denklik İlkesi

Bütçe gelir ve gider tahminlerinin muhasebesel anlamda denk olması demektir.

3.10. Hesap Verme Sorumluluğu İlkesi

Mali saydamlığın bir parçası olarak kamu görevli ve yetkililerinin tüm görev alanlarıyla ilgili konularda yetkili kılınmış mercilere hesap verebilmesidir.

3.11. Mali Disiplin

Belirli bir süre içerisinde bütçe açıklarının kapatılmasına yönelik politikaların uygulanmasıdır.

4. BÜTÇE SİSTEMLERİ

4.1. Geleneksel (Klasik) Bütçe Sistemi

Klasik maliyenin ürünü olan bir bütçe sistemidir. Devletin organizasyon yapısına odaklanan klasik bütçeye göre denklik esastır. Geleneksel bütçe sisteminde malzeme ve ücret sıralaması ya da madde sıralaması söz konusudur. Yapılan harcamaların sonunda ne elde edildiği üzerinde durulmaz. Bu nedenle de hazırlanış süreci sade ve basittir. Sistemin özünü geleneksel kontrol oluşturur. Bu sistem uzun vadeli planlamaya olanak tanımamakla birlikte, modern yönetim anlayışına uymamaktadır.

4.2. Performans Bütçe Sistemi

Klasik bütçeden farklı olarak performans bütçe sistemi ne satın alındığı ile değil, ne yapıldığı ve başarıldığı üzerinde durmaktadır. Bu bütçe sistemi yöneticilere akılcı hareket etme olanağı sağlamış ve fayda-maliyet bilincinin yerleşmesine sebep olmuştur. Performans bütçe sisteminin üç aşaması vardır: (a) yapılacak işlerin sınıflandırılması, (b) performans ölçümleri, (c) performans raporlarının hazırlanması. Performans bütçe sistemi ilk defa kamusal hizmetlerin hedefleri ile ilgilenmiştir. Böylece bütçelerin siyasi boyutu ihmal edilmiş ve bütçeler teknik birer metin haline gelmiştir.

4.3. Program Bütçe Sistemi

Program bütçe sistemi performans bütçenin gelişmiş bir şeklidir ve alternatifler arası tercihe dayalı bir sistemdir. Devletin hizmetlerinin belirlenmesi ve bu hizmetlerin yerine getirilmesi için program sınıflandırılmasının yapılması sistemin esasını oluşturmaktadır. Devletin belirli hedeflere ulaşmak amacıyla yaptığı hizmetlerin öncelik sırası içinde programlar, alt programlar ve faaliyet/proje şeklinde sınıflandırılması esasına dayanmaktadır. Bu bütçe sistemi fayda-maliyet analizine önem vermektedir. Özetle, program bütçe sistemi aynı kamusal amaca yönelik çalışan tüm faaliyetleri ve programları düzenlemeye çalışmakta; amaçlara ulaşmanın alternatif yollarını değerlendirmek ve her alternatifin sosyal fayda ve maliyetini ortaya koymaktadır.

4.4. Planlama, Programlama, Bütçeleme Sistemi (PPBS)

PPBS, program bütçenin gelişmiş şeklidir ve amaç kamu otoritelerine en akılcı karar verme konusunda destek olmaktır. Dört aşamadan oluşmaktadır:

(a) *Planlama*: Amaçlar saptanmakta, fiziksel analiz ve seçeneklerin analizi gerçekleştirilmekte, maliyetler tahmin edilmekte ve son aşamada model ortaya konmaktadır. Kısacası karar alınan bir aşamadır.

(b) *Programlama*: Planlanan kararların uygulanması için gerekli uygulamaların belirlenmesi ve organize edilmesidir. Programlar alt gruplara, daha sonra da faaliyet ve projelere ayrılmaktadır. Örneğin;

- Program (Sağlık)
- Alt Program (Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele)
- Faaliyet (Veremle Savaş)
- Harcama Kalemi (Aşı)

(c) *Bütçeleme*: Planlanan ve programlanan harcamalara kaynak tahsis edilmektedir.

(d) *Sistem Analizi*: Kamusal kaynakların en akılcı bir biçimde kullanılması için belli ölçümlerin yapılmasıdır. Bu aşamada fayda-maliyet analizi, maliyet-etkinlik analizi, doğrusal programlama gibi yöntemlere başvurulmaktadır.

4.5. Sıfır Esaslı Bütçeleme Sistemi

Geçmiş yılların ödeneklerine bağımlılığı ortadan kaldırmayı amaçlayarak, harcamaların her yıl yeni baştan ele alınmasına dayanan bir bütçe sistemidir. Bütçe rakamları her yıl, daha önceki yılların bütçe rakamları dikkate alınmadan yeniden düzenlenmektedir. Böylece önemini kaybetmiş kamu harcama kalemlerinin bütçeden çıkarılması sağlanmaktadır. Ancak iş yükü ve kırtasiyeciliği artırması nedeniyle eleştirilmiştir. Nitekim ABD’de bir yıl uygulanmış ve istenilen sonuçlar verilmediği için uygulamaya devam edilmemiştir.

4.6. Stratejik Planlamaya Dayalı Performans Esaslı Program Bütçe

Bu bütçe sistemi parasal kaynak sağlamanın ve diğer kararların bir örgüt tarafından gerçekleştirilmesine dayanan hedef yönelimli ve sonuç odaklı bir bütçe sistemidir. 2000’li yıllarda yaygınlaşmaya başlamıştır. Türkiye’de halen uygulanmakta olan bütçe sistemidir. 2003 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle birlikte Türkiye’de de stratejik planlamaya dayalı performans esaslı bütçe sistemine geçilmiştir. 2020 yılında 7254 sayılı Kanun yoluyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda değişiklikler yapılmış ve mevcut sistem program bütçe temelinde yeniden yapılandırılmıştır. Böylece sistemin yeni adı “stratejik planlamaya dayalı performans esaslı program bütçe” olmuştur.

Söz konusu bütçe sistemindeki amaç, politika yapıcıların belirlediği makro ekonomik ve mali hedeflere ulaşmak amacıyla hazırladıkları plan ve programlar çerçevesinde, kamu kurumlarının stratejik planlarını ve performans programlarını hazırlaması ve bütçe tekliflerini de bu çerçevede oluşturmasıdır. Böylece hem kamu kurumları ve politika yapıcılar arasında bütçeleme konusunda bir eşgüdüm sağlanmış olacak, hem de kamu kaynakları stratejik amaç ve hedefler doğrultusunda verimli kullanılmış olacaktır.

Bu bütçe sistemi üç unsur üzerine kuruludur:

- *Stratejik Plan:* Kurumların ileriye dönük misyon ve vizyonlarını ortaya koyarak kurumun orta ve uzun vadeli stratejik amaç ve hedeflerini belirler. Tüm kamu kurumları bir stratejik plan hazırlamak ve kamuoyuna duyurmak zorundadır. Kamu kurumları stratejik planlarında hem içinde bulundukları durumu hem de geleceğe dönük stratejik hedeflerini ortaya koyar. Bu stratejik planlar yürütme organının belirlediği plan ve programlarla uyumlu olmak durumundadır.
- *Performans Programı:* Stratejik planda belirlenen stratejik amaç ve hedefler doğrultusunda kurumun bir mali yıldaki performans hedef düzeylerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütülmesi gereken faaliyet ve projeler ile kurumun bütçesine dayanak oluşturan belgelerdir. Performans programlarında gösterilen faaliyetler ve bunların kaynak ihtiyaçları, kamu kurumlarının bütçesinin oluşumuna ışık tutmaktadır.
- *Faaliyet Raporu:* Kurumun performans programı uyarınca yürüttüğü faaliyet sonuçlarını, hedeflerden sapmalarını ve nedenlerini içeren, hesap verme sorumluluğunu gerçekleştirmek üzere hazırlanan raporlardır. Bütçenin uygulanmasını takip eden dönemde harcama yetkilileri birim faaliyet raporunu, üst yöneticiler ise idare faaliyet raporunu hazırlar. En alt birimden başlayıp Cumhurbaşkanlığı ve TBMM'ye kadar uzanan bir raporlama süreci söz konusudur. Böylece hem kurumsal düzeyde hem de makro düzeyde kamu sektörünün performans hedeflerine ne kadar ulaştığı ve uygulaması sona ermiş olan bütçede kamu kaynaklarının ne kadar verimli kullanıldığı tespit edilmiş ve değerlendirilmiş olmaktadır.

Stratejik planlamaya dayalı performans esaslı program bütçe sistemi, çıktıdan çok sonuç üzerinde durmaktadır. Bunu aşağıda oluşturulan örnekte de görmek mümkündür.

Amaç: Grip olan çocuk sayısını azaltmak.
Hedef: 2014 yılı sonunda çocuk grip oranlarını %5'ten %3'e indirmek.
Girdi: Sağlık personeli, bina ve malzeme miktarı.
Çıktı: Tedavi programına alınan çocuk sayısı.
Sonuç: Kampanyanın sonunda gripten korunan çocuk sayısı.

Bütçe sisteminin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için tamamlayıcı olarak **analitik bütçe sınıflandırılması** geliştirilmiştir. Analitik bütçe kodlaması şu şekilde üçe ayrılır:

1. Harcama ve Borç Vermenin Kodlaması
 - Program Kodlama (16.10.2020 tarihli ve 7254 sayılı Kanun ile getirildi)
 - Kurumsal (Organik) Kodlama
 - Fonksiyonel Kodlama (16.10.2020 tarihli ve 7254 sayılı Kanun ile kaldırıldı)
 - Finansman Tipi Kodlama
 - Ekonomik Kodlama
2. Gelirin Kodlaması
3. Açık/Fazlanın Finansman Kodlaması

Türkiye’de analitik bütçe kodlaması konusunda 2002 yılında altı kurumda pilot uygulama denenmiş, 2003 yılında tüm kamu kurumları program bütçelerini aynı zamanda analitik kodlamaya göre sınıflandırmış, 2004 yılından itibaren ise tamamen analitik bütçe uygulamasına geçilmiştir. 16.10.2020 tarihli ve 7254 sayılı Kanun ile analitik kodlamadan fonksiyonel sınıflandırma (kodlama) kaldırılmış ve 2021 yılı bütçesinden itibaren program yapısı esas alınarak analitik bütçe uygulamasına devam edilmiştir.

Stratejik planlamaya dayalı performans esaslı program bütçe sistemini tamamlayan bir diğer unsur da **çok yıllık bütçeleme** anlayışıdır. Türkiye’de çok yıllık bütçeleme, devletin gelecek bir yıl esas olmak üzere takip eden iki yıla ilişkin gider ve gelir tahminlerinin yer aldığı bir bütçeleme şeklidir.

2020 yılında	2021 yılında	2022 yılında
2021 yılı bütçe kanunu hazırlanır	2022 yılı bütçe kanunu hazırlanır	2023 yılı bütçe kanunu hazırlanır
Bütçe kanununun ekinde gelir ve gider tahminleri olan yıllar: 2022 2023	Bütçe kanununun ekinde gelir ve gider tahminleri olan yıllar: 2023 2024	Bütçe kanununun ekinde gelir ve gider tahminleri olan yıllar: 2024 2025

5. 5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİM VE KONTROL KANUNU

8659

KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

Kanun Numarası : 5018
Kabul Tarihi : 10/12/2003
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 24/12/2003 Sayı : 25326
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 42

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar.

Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu Kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 78 ncı maddelerine tâbidir.⁽¹⁾

Tanımlar

Madde 3- Münhasıran bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri,
- b) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini,
- c) Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumları,
- d) Sosyal güvenlik kurumları: Bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarını,

(1)22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu fıkraya "25" ibaresinden sonra gelmek üzere, "42" ibaresi; "43" ibaresinden sonra gelmek üzere, "44" ibaresi ve "76" ibaresinden sonra gelmek üzere, "78" ibaresi eklenmiştir.

e) Mahallî idare: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri,⁽¹⁾

f) Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

g) Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,

h) Kamu gideri: Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,⁽²⁾

i) Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

j) Özel gelir: Genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen faaliyetlerinden ve fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet teslimlerinden sağlanan ve genel bütçede gösterilen gelirleri,⁽²⁾

k) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,

l) Kamu malî yönetimi: Kamu kaynaklarının tanımlanmış standartlara uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak yasal ve yönetsel sistem ve süreçleri,

m) Malî kontrol: Kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri,

n) Stratejik plan: Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planı,

o) Malî yıl: Takvim yılını,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kamu Maliyesi

Kamu maliyesi

Madde 4- Kamu maliyesi; gelirlerin toplanması, harcamaların yapılması, açıkların finansmanı, kamunun varlık ve borçları ile diğer yükümlülüklerinin yönetimini kapsar.

Kamu maliyesi, merkezden ve yerinden yönetim esaslarına göre yürütülür. Kamu idarelerinin görevleri, ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde açık olarak belirlenir ve kaynakların dağıtımında esas alınır.⁽³⁾

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan "ve bunların kurdukları birlik ve idareyi" ibaresi, "ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri" olarak değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle (h) bendinde yer alan "Kanunlarına" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine" ibaresi eklenmiş ve (j) bendinde yer alan "ilgili kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "ilgili kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiştir.

Kamu maliyesinin temel ilkeleri

Madde 5- Kamu maliyesinin temel ilkeleri şunlardır:

- a) Kamu malî yönetimi uyumlu bir bütün olarak oluşturulur ve yürütülür.
- b) Kamu maliyesi, kamu görevlilerinin hesap verebilmelerini sağlayacak şekilde uygulanır.
- c) Maliye politikası, makroekonomik ve sosyal hedefler ile uyumlu bir şekilde oluşturulur ve yürütülür.
- d) Kamu malî yönetimi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütülür.
- e) Kamu malî yönetimi malî disiplini sağlar.
- f) Kamu malî yönetimi ekonomik, malî ve sosyal etkinliği birlikte sağlayacak şekilde kamusal tercihlerin oluşması için gerekli ortamı yaratır.
- g) Kamu idarelerinin mal ve hizmet üretimi ile ihtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır.

İlgili kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, kamu maliyesi ilkelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir ve izlenir.⁽¹⁾

Hazine birliği

Madde 6- Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütülür.

Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirleri Hazine veznelerine girer, giderleri bu veznelerden ödenir. Bu idareler özel vezne açamaz.

Her türlü iç ve dış borçlanma, yurt dışından hibe alınması, borç ve hibe verilmesi ve bunlara ilişkin geri ödemeler, Hazine garantileri, Hazine alacakları, nakit yönetimi ve bunlarla ilgili diğer hususlarda 9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı, 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 25/6/2009-5917/47 md.) Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimlerince gerçekleştirilen tahsilât ve ödeme işlemleri, güvenli elektronik imza kullanılarak veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek güvenlik kriterlerine uygun olarak elektronik ortamda verilecek talimatlar çerçevesinde bu Banka aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Genel yönetim kapsamındaki diğer kamu idarelerini uygulama kapsamına almaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü almak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.⁽²⁾

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kamu Kaynağının Kullanılmasının Genel Esasları

Malî saydamlık

Madde 7- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla;

- a) Görev, yetki ve sorumlulukların açık olarak tanımlanması,

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı" ibaresi "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü almak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

b) Hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması,

c) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından sağlanan teşvik ve desteklemelerin bir yılı geçmemek üzere belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanması,

d) Kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması,

Zorunludur.

Malî saydamlığın sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınmasından kamu idareleri sorumlu olup, bu hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca izlenir.⁽¹⁾

Hesap verme sorumluluğu

Madde 8- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe ^{(2) (3)}

Madde 9- Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.⁽²⁾

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların politikalar, kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.⁽²⁾

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/30 md.) (Değişik fıkra:RG-16/10/2020-7254/1 md.) Kamu idareleri, program bütçeye uygun olarak yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, amaç, hedef ve performans göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

(Değişik cümle:RG-16/10/2020-7254/1 md.) Kamu idareleri bütçelerini, kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli program, (...)⁽⁴⁾ Cumhurbaşkanlığı yıllık programı, stratejik planları ile program yapısına uyumlu şekilde ve performans esasına dayalı olarak hazırlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.⁽²⁾

(Ek fıkra:RG-16/10/2020-7254/1 md.) Kamu idareleri, bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarını izlemek ve değerlendirmek amacıyla nesnel, sistematik ve düzenli olarak veri toplar ve analiz eder. İzleme ve değerlendirme sonuçları idare faaliyet raporlarında gösterilir.

Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.⁽²⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

- (2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “kalkınma planları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar,” ibaresi ve üçüncü fıkrasında yer alan “stratejik planların” ibaresinden sonra gelmek üzere “politikalar,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “esasların belirlenmesine Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir” ibaresi “esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir” ibaresi “hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen” şeklinde değiştirilmiştir.
- (3) 16/10/2020 tarihli ve 7254 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu madde başlığı metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.
- (4) 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “orta vadeli mali plan,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

*Bakanların ve Üst Yöneticilerin Hesap Verme Sorumluluğu**Bakanlar* ⁽¹⁾⁽²⁾

Madde 10- Bakanlar, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikaların uygulanması ile bakanlıkların ve bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların stratejik planları ile bütçelerinin kalkınma planlarına, yıllık programlara uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, bu çerçevede diğer bakanlıklarla koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktan sorumludur. Bu sorumluluk, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri için Millî Eğitim Bakanına, mahallî idareler için Çevre ve Şehircilik Bakanına aittir. ⁽¹⁾⁽⁵⁾

(Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/31 md.) Bakanlar, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile hukuki ve mali konularda Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar. ⁽¹⁾

Bakanlar; idarelerinin amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlülükleri ve yıllık performans programları konusunda her malî yılın ilk ayı içinde kamuoyunu bilgilendirirler. ⁽³⁾

Üst yöneticiler

Madde 11- Bakanlıklarda ve diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. **(Mülga ikinci cümle: 3/10/2016-KHK-676/69 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/55 md.) (Ek cümle: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)** Bakanlıklarda en üst yönetici Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. ⁽⁴⁾

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar. ⁽⁴⁾

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler. ⁽³⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “ hükümet politikasının uygulanması ile bakanlıklarının ve bakanlıklarına” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikaların uygulanması ile bakanlıkların ve bakanlıklara” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Başbakana ve Türkiye Büyük Millet Meclisine” ibaresi “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “Yükseköğretim Kurulu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

(3) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle 10 uncu maddenin son fıkrasında yer alan “planları” ibaresi, “programları” olarak değiştirilmiş; 11 inci maddenin son fıkrasında yer alan, “malî kontrol yetkilisi” ve “ile muhasebe yetkilisi” ibareleri metinden çıkarılmıştır.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “müsteşar,” ibaresi “ve” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “bu Kanunda” ibaresi “kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan “İçişleri” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

İKİNCİ KISIM
Kamu İdare Bütçeleri

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Bütçe türleri ve kapsamı⁽¹⁾

Madde 12- Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanır ve uygulanır. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamaz.

Merkezî yönetim bütçesi, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluşur.

Genel bütçe, Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesidir.

Özel bütçe, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen ve bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.⁽¹⁾

Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesidir.⁽¹⁾

Sosyal güvenlik kurumu bütçesi, sosyal güvenlik hizmeti sunmak üzere, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan ve bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.⁽¹⁾

Mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesidir.

Bütçe ilkeleri

Madde 13- Bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde aşağıdaki ilkelere uyulur:

a) Bütçelerin hazırlanması ve uygulanmasında, makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak esastır.

b) Kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisi, kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.⁽³⁾

c) Bütçeler kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanır, uygulanır ve kontrol edilir.

d) Bütçeler, stratejik planlar dikkate alınarak izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte görüşülür ve değerlendirilir.

e) Bütçe, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.⁽²⁾

f) Tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir.

g) Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin dördüncü fıkrasında yer alan “özel kanunla” ibaresi “kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “özel kanunlarla” ibaresi “kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “kanunla” ibaresi “kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu bentte yer alan “Bütçe, hükümetin malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.” ibaresi, “Bütçe, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.” olarak değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu bentte yer alan “kanunlarla” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle” ibaresi eklenmiştir.

- h) Bütçelerde gelir ve gider denkliğinin sağlanması esastır.
 - i) Bütçeler, ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamaz.
 - j) Bütçelerde, bütçeyi ilgilendirmeyen hususlara yer verilmez.
 - k) **(Değişik:RG-16/10/2020-7254/2 md.)** Bütçeler, program yapısı esas alınarak kurumsal ve ekonomik sonuçların görülmesini sağlayacak şekilde Cumhurbaşkanlığınca uluslararası standartlara uygun olarak belirlenen bir sınıflandırmaya tabi tutularak hazırlanır ve uygulanır.
 - l) Bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınır.
 - m) Kamu idarelerinin tüm gelir ve giderleri bütçelerinde gösterilir.
 - n) Kamu hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.
 - o) Bütçelerde, ödenekler belirli amaçları gerçekleştirmek üzere tahsis edilir.
- Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri*

Madde 14- (Başlığı ile Birlikte Değişik: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yük, orta vadeli program (...) ⁽³⁾ çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanır ve tekliflere eklenir. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu

Merkezî yönetim bütçe kanununun kapsamı ve düzeni⁽¹⁾

Madde 15- Merkezî yönetim bütçe kanunu, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir ve gider tahminlerini gösteren, bunların uygulanmasına ve yürütülmesine yetki ve izin veren kanundur.

Merkezî yönetim bütçe kanununda; yılı ve izleyen iki yılın gelir ve gider tahminleri, varsa bütçe açığının veya fazlasının tutarı, açığın nasıl kapatılacağı veya fazlanın nasıl kullanılacağı, vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen vergi gelirleri, borçlanma ve garanti sınırları, bütçelerin uygulanmasında tanınacak yetkiler, bağlı cetveller, malî yıl içinde gelir ve giderlere yönelik olarak uygulanacak hükümler yer alır. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin her birinin gelir-gider tahminleri, merkezî yönetim bütçe kanununda ayrı bölüm veya cetvellerde gösterilebilir. ⁽²⁾

(1) Bu madde başlığı “Merkezî yönetim bütçe kanununun kapsamı” iken, 29/6/2012 tarihli ve 6338 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu fıkra da yer alan “... ve kısmen veya tamamen uygulanmayacak ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 2/6/2009 tarihli ve E.: 2004/10, K.: 2009/68 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

(3) 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “ve malî plan” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/10 md.) (Değişik:RG-16/10/2020-7254/3 md.) Merkezî yönetim bütçe kanununun gider cetvelinin bölümleri, analitik bütçe sınıflandırması esas alınarak programlar itibarıyla düzenlenir.

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/10 md.) (Değişik:RG-16/10/2020-7254/3 md.) İlgili mevzuatta giderlere ilişkin olarak yer alan “Tertip” deyimi program sınıflandırmasının ilk düzeyini, kurumsal ve finansman tipi sınıflandırmanın bütün düzeyleri ile ekonomik sınıflandırmanın ilk iki düzeyini, borç ödemeleri yönünden “ilgili hizmet tertibi” deyimi borç konusu hizmetlerin yürütüldüğü ilgili tertipleri ifade eder.

Orta vadeli program (...)⁽²⁾ ve bütçe hazırlama rehberi⁽¹⁾

Madde 16- (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Cumhurbaşkanlığı merkezî yönetim bütçe kanunu teklifini hazırlar ve bu amaçla ilgili kamu idareleri arasında koordinasyonu sağlar.

(Değişik ikinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, Cumhurbaşkanı tarafından en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren orta vadeli programın Resmî Gazete’de yayımlanması ile başlar.⁽³⁾

(Mülga üçüncü fıkra:20/5/2021-7319/8 md.)

(Değişik dördüncü fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Bu doğrultuda, kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek üzere; Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberi Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanarak en geç Eylül ayının onbeşine kadar Resmî Gazete’de yayımlanır.

Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Programı Hazırlama Rehberi, bütçe tekliflerinin hazırlanmasına esas olmak üzere, kamu idarelerince uyulması gereken genel ilkeleri, nesnel ve ölçülebilir standartları, hesaplama yöntemlerini, bunlara ilişkin olarak kullanılacak cetvel ve tablo örneklerini ve diğer bilgileri içerir.

Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması

Madde 17- Gelir ve gider tekliflerinin hazırlanmasında;

- a) Orta vadeli programda belirlenen temel büyüklükler ile ilke ve esaslar,
- b) Kalkınma planı ve yıllık program öncelikleri ile kurumun stratejik planları çerçevesinde belirlenmiş ödenek tavanları,

(1)26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı KHK’nın 17 nci maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Mayıs ayının sonuna kadar” ibaresi “en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Haziran” ibaresi “en geç Eylül” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “Haziran ayının sonuna kadar” ibaresi “en geç Eylül ayının onbeşine kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu başlıkta yer alan “, malî plan” ibaresi başlık metninden çıkarılmıştır.

(3) 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “de kapsayacak şekilde onaylanan” ibaresi “, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “program ve malî planda” ibaresi “programda” şeklinde değiştirilmiştir.

- c) Kamu idarelerinin stratejik planları ile uyumlu çok yıllık bütçeleme anlayışı,
 - d) İdarenin performans hedefleri,
- Dikkate alınır.

Kamu idareleri, merkez ve merkez dışı birimlerinin ödenek taleplerini dikkate alarak gider tekliflerini hazırlar. Genel bütçe gelir teklifi Cumhurbaşkanlığı tarafından, diğer bütçelerin gelir teklifleri ilgili idarelerce hazırlanır.⁽³⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Gider ve gelir teklifleri, ekonomik ve malî analiz yapılmasına imkân verecek, hesap verilebilirliği ve saydamlığı sağlayacak şekilde, Cumhurbaşkanlığı tarafından uluslararası standartlara uyumlu olarak belirlenen sınıflandırma sistemine göre hazırlanır.⁽³⁾

Kamu idareleri, stratejik planları ile Bütçe Hazırlama Rehberinde yer alan esaslar çerçevesinde, bütçe gelir ve gider tekliflerini gerekçeli olarak hazırlar ve yetkilileri tarafından imzalanmış olarak en geç Eylül ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanlığına gönderir. **(Mülga ikinci cümle: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)**⁽¹⁾⁽³⁾

Bütçe teklifleri Cumhurbaşkanlığına verildikten sonra, kamu idarelerinin yetkilileriyle gider ve gelir teklifleri hakkında görüşmeler yapılabilir.⁽³⁾

(DeğişikRG-16/10/2020-7254/4 md.) Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans programları ile program yapısını esas alarak bu Kanunda tanımlanan tertip düzeylerini içerecek şekilde hazırlar.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin sunulması⁽²⁾

Madde 18- (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Merkezî yönetim bütçe kanun teklifi malî yılbaşından en az yetmiş beş gün önce Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında dikkate alınmak üzere Cumhurbaşkanlığı tarafından,⁽²⁾

- a) Orta vadeli programı da içeren bütçe gerekçesi,
 - b) Yıllık ekonomik rapor,
 - c) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli,
 - d) Kamu borç yönetimi raporu,
 - e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleştirmeleri ile izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri,
 - f) Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri,
 - g) **(Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)**
 - h) Merkezî yönetim kapsamında olmayıp, merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi,
- Eklenir.

(1)26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı KHK'nın 17 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan "Temmuz" ibaresi "en geç Eylül" şeklinde değiştirilmiştir.

(2)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin başlığında yer alan "tasarısının" ibaresi "teklifinin" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "tasarısına" ibaresi "teklifine" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkarda yer alan "dikkate alınmak üzere" ibaresinden sonra gelmek üzere "Cumhurbaşkanlığı tarafından" ibaresi eklenmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkralarda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Cumhurbaşkanlığı tarafından" şeklinde, "Maliye Bakanlığı" ibareleri "Cumhurbaşkanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay ile Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini Eylül ayı sonuna kadar doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine, bir örneğini de Cumhurbaşkanlığına gönderirler.⁽¹⁾⁽²⁾

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin görüşülmesi⁽³⁾

Madde 19- Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin metnini maddeler, gider ve gelir cetvellerini kamu idareleri itibarıyla görüşür ve (...) ⁽³⁾ oylar. Merkezî yönetim bütçe kanunu malî yıl başından önce Resmî Gazetede yayımlanır.⁽³⁾

Kamu yatırım programı, merkezî yönetim bütçe kanununa uygun olarak (...) ⁽³⁾ anılan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde Cumhurbaşkanı kararıyla Resmî Gazetede yayımlanır.⁽³⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe veya yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak belirlenen bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeleyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, kanunla ek bütçe yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bütçelerin Uygulama Esasları

Ödeneklerin kullanılması⁽⁴⁾

Madde 20- Bütçe ödeneklerinin kullanılmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

(a) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, ayrıntılı harcama programlarını hazırlar ve vize edilmek üzere Cumhurbaşkanlığına gönderir. Bütçe ödenekleri, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek esaslar çerçevesinde, nakit planlaması da dikkate alınarak vize edilen ayrıntılı harcama programları ve serbest bırakma oranlarına göre kullanılır.⁽⁴⁾

(b) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Özel bütçeli idareler ve sosyal güvenlik kurumları ayrıntılı finansman programlarını hazırlar ve harcamalarını bu programa uygun olarak yaparlar.

(c) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanmasına, vize edilmesine, uygulanmasına ve uygulamanın izlenmesine dair usûl ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir.

d) Kamu idareleri, bütçelerinde yer alan ödeneklerin üzerinde harcama yapamaz. Bütçeyle verilen ödenekler, tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanmasında kullanılır. Ancak, ait olduğu malî yılda ödenemeyen ve emanet hesabına alınamayan zamanaşımına uğramamış geçen yıllar borçları ile ilama bağlı borçlar, ilgili kamu idaresinin cari yıl bütçesinden ödenir.

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu fikanın başına “Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay ile” ibaresi eklenmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan “Maliye Bakanlığına” ibaresi “Cumhurbaşkanlığına” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “tasarısının” ibareleri “teklifinin” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkarda yer alan “bölümler halinde” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci fıkrasında yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanır ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Maliye Bakanlığına” ibaresi “Cumhurbaşkanlığına” şeklinde, (a) ve (c) bentlerinde yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

e) **(Ek: 29/6/2012-6338/11 md.)** İlgili mevzuatına göre, yılı içinde hizmetin gerektirdiği hâllerde Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen usûl ve esaslar çerçevesinde merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde yeni tertipler, gelir kodları ve finansman kodları açılabilir.⁽¹⁾⁽²⁾

f) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Cari yılda kullanılmayan ödenekler yıl sonunda iptal edilir.

g) Genel veya kısmi seferberlik, savaş ilanı veya (...) ⁽²⁾ zorunlu askeri hazırlıkların yapıldığı olağanüstü hallerde Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerindeki mevcut ödenekler, bu idarelerin ödenek toplamaları aşılmamak şartıyla, birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda da mevcut ödeneklerin yeterli olmaması halinde toplam ödenek tutarının yüzde on beşine kadar ek harcama yapılabilir. Yukarıda sayılan hallerde sevk ve intikalle ilgili giderler için, harcama yetkililerinin onayıyla görevlendirilecek mutemetlere gereken miktarda avans verilebilir ve gönderilecek ödeneğe istinaden bir ay içinde mahsup edilir.⁽¹⁾⁽²⁾

Ödenek aktarmaları

Madde 21- (Değişik: 16/11/2016-6761/1 md.)

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır. Ancak, harcamalarda tasarrufu sağlamak, dengeli ve etkili bir bütçe politikasını gerçekleştirmek üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu geçmemek kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmalarına ilişkin yetki ve işlemler ile usul ve esaslar merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Ancak, ihtiyaç halinde yüzde yirmiyi aşan ödenek aktarma işlemlerini kurum bütçesinin başlangıç ödenekleri toplamının yüzde yirmisini geçmemek üzere yapmaya Cumhurbaşkanlığı, yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde değişikliğin gerektirdiği tertipler arası ödenek aktarması işlemlerinin tamamını yapmaya ise ilgili idareler yetkilidir.⁽³⁾

Kamu idarelerinin bütçeleri içinde; personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarılamaz. Ancak, yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde, aktarma yapılan tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarılabilir.

Merkez dışı birimlere ödenek gönderme

Madde 22- Kamu idarelerinin merkez teşkilatı harcama yetkilileri, merkez dışı birimlere, ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Ödenek Gönderme Belgesi düzenlemek suretiyle ödenek gönderirler.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ödenek gönderilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.⁽⁴⁾

(1) 29/6/2012 tarihli ve 6338 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu maddeye (d) bendinden sonra gelmek üzere (e) bendi eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle (e) bendinde yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı tarafından" şeklinde değiştirilmiş ve (g) bendinde yer alan "Bakanlar Kurulu kararıyla" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Yedek ödenek⁽¹⁾

Madde 23- Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeven hizmetler için, bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılmak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar (...) ⁽¹⁾ yedek ödenek konulabilir. Bu ödenekten aktarma yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. ⁽¹⁾⁽²⁾

Malî yıl içinde yedek ödenekten yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilir. ⁽¹⁾

Örtülü ödenek⁽⁴⁾

Madde 24- Örtülü ödenek; kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmetleri, Devletin millî güvenliği ve yüksek menfaatleri ile Devlet itibarının gerekleri, siyasi, sosyal ve kültürel amaçlar ve olağanüstü hizmetlerle ilgili Devlet ve Hükümet icapları için kullanılmak üzere Cumhurbaşkanlığı bütçesine konulan ödenektir. Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen görevlerin gerektirdiği istihbarat hizmetlerini yürüten diğer kamu idarelerinin bütçelerine de örtülü ödenek konulabilir. Örtülü ödenek, bu amaçlar dışında, Cumhurbaşkanının ve ailesinin kişisel harcamaları ile siyasi partilerin idare, propaganda ve seçim ihtiyaçlarında kullanılamaz. İlgili yılda bu amaçla tahsis edilen ödenekler toplamı, genel bütçe başlangıç ödenekleri toplamının binde beşini geçemez. ⁽³⁾⁽⁴⁾

Cumhurbaşkanlığı ve diğer ilgili idare bütçelerinde yer alan örtülü ödeneklerin kullanılma yeri, giderin kimin tarafından yapılacağı, hesapların tutulma ve kapatılma yöntemi, gideri yapanın değişmesi halinde yeni yetkiliye hangi belgelerin aktarılacağı Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. ⁽⁴⁾

Örtülü ödeneklere ilişkin giderler Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen esaslara göre gerçekleştirilir ve ödenir. ⁽⁴⁾

(Ek fıkra: 27/3/2015-6639/39 md.; Mülga fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Maliye Bakanlığı bütçesine” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Maliye Bakanı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, (I) sayılı cetvelde yer alan “idarelerin” ibaresi, “(I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) 27/3/2015 tarihli ve 6639 sayılı Kanunun 39 uncu maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Hükümet icapları” ibaresi “Devlet ve Hükümet icapları” şeklinde, “Başbakanlık bütçesine” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık bütçelerine” şeklinde ve “Başbakanın ve ailesinin” ibaresi “Cumhurbaşkanının, Başbakanın ve ailelerinin” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “ve Başbakanlık bütçelerine” ibaresi “bütçesine” şeklinde değiştirilmiş, “Kanunlarla” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “dışında ve Cumhurbaşkanının, Başbakanın ve ailelerinin” ibaresi “dışında, Cumhurbaşkanının ve ailesinin” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “Başbakanlık” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde ve aynı fıkra da yer alan “Başbakan” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “Başbakan, Maliye Bakanı ve ilgili Bakan tarafından imzalanan kararnama esaslarına” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen esaslara” şeklinde değiştirilmiştir.

Kamu yatırım projeleri⁽¹⁾

Madde 25- (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kamu yatırım projeleri ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanır, uygulanır ve izlenir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/12 md.) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinin mal ve hizmet alım giderlerine ilişkin tertiplerinde yer alan savunma sektörü, altyapı, inşa, iskân ve tesisleriyle NATO altyapı yatırımlarının gerektirdiği inşa ve tesisler ve bunlara ilişkin kamulaştırmalar ile stratejik hedef planı içinde yer alan alım ve hizmetler, vizeye bağlı olmayıp yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer almaz.⁽¹⁾

Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan idarelerin yatırım nitelikli projelerine, bilgi için yılı yatırım programında yer verilir. Ayrıca, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin yatırımlarının uygulanması ve izlenmesine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca belirlenir.⁽¹⁾

Kamu yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçları, ilgili kamu idaresi tarafından izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar bir rapor halinde Sayıştay Başkanlığına, Cumhurbaşkanlığına ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir.⁽¹⁾

(Değişik altıncı fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Proje maliyeti, Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararında belirlenecek sınırın üzerinde bulunan, afetlerle ilgili olanlar hariç, yeni kamu yatırım projesi teklifleri fayda-maliyet veya maliyet-etkinlik analizleri ile çevresel analizleri içerecek şekilde yapılabilirlik etüdü ile birlikte sunulur.

Yüklenmeye girişilmesi

Madde 26- Yüklenme, usulüne uygun olarak düzenlenmiş sözleşme esaslarına veya kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükmüne dayanılarak iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması karşılığında geleceğe yönelik bir ödeme yükümlülüğüne girilmesidir. Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez. Yüklenme süresi malî yılla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dahilinde yüklenmeye girebilirler. Yüklenmeye girilen tutara ait ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılamaz.⁽²⁾

Ertesi yıla geçen yüklenme

Madde 27- Niteliğinden dolayı malî yılla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan aşağıdaki iş ve hizmetler için; her iş itibarıyla, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın Haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girilebilir:

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, giyecek ve yiyecek alımları, makine-teçhizat, silah-mühimmat-teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “Kalkınma Bakanlığının vizesine” ibaresi “ vizeye” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca” ibaresi “Cumhurbaşkanlığınca” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “ Maliye Bakanlığınca ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca” ibaresi “ Cumhurbaşkanlığınca ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “sözleşme esaslarına veya kanun” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” ibaresi eklenmiştir.

b) Yiyecek, yakacak, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyaçları.

c) Temini ve korunması güç olan ilaç, aşı, serum ve tıbbi sarf malzemeleri.

d) Süreli yayın alımı, taşıma, koruma ve güvenlik, temizlik ve yemek hizmetleri.⁽¹⁾

e) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Taşıtların malî sorumluluk sigortası ile yurt dışından tedariki yapılan silah, silah-teçhizat ve mühimmat sevkinin her türlü riske karşı sigortalanması amacıyla yaptırılan nakliyat sigortası.

f) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Makine-teçhizat, yol ve otoyol, bilgisayar ve haberleşme sistemlerinin bakım işleri; her türlü onarım işleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri.

g) **(Ek: 25/4/2007-5628/1 md.; Değişik: 3/10/2016-KHK-676/32 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/27 md.)** Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, yiyecek ve giyecek alımları makine-teçhizat ile silah, mühimmat ve teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

h) **(Ek: 24/7/2008-5793/32 md.)** Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, makine, silah-mühimmat, teçhizat ve sistem alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

ı) **(Ek: 4/4/2015-6645/77 md.)** Türkiye İş Kurumu tarafından yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar,

(Ek ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Ancak (d) bendinde sayılan işler için bütçelerinde ödeneklerin yüzde ellisinin aşılmayacağı hükmü Millî Eğitim Bakanlığı için aranmaz.

Gelecek yıllara yaygın yüklenmeler⁽²⁾

Madde 28- Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, bir malî yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan yatırım projeleri için gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişebilir.⁽¹⁾

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planında yer alan projeler için 2.7.1992 tarihli ve 3833 sayılı Kanun çerçevesinde gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye, (...) ⁽²⁾ Milli Savunma Bakanlığı (...) ⁽²⁾ yetkilidir.

(Ek fıkra: 3/10/2016-KHK-676/33 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/28 md.) Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bir mali yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan asayiş ve güvenlik hizmetlerine yönelik alımları için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Dışişleri Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığının onayıyla, yabancı ülkelerde dış temsilcilik binası veya arsa satın alınması, bina yaptırılması veya kiralanması için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişebilir.⁽³⁾

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, 27 nci maddenin (d) bendine "taşıma," ibaresinden sonra gelmek üzere "koruma ve güvenlik," ibaresi eklenmiş ve 28 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının görüşü üzerine" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

(2) 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 33 üncü maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "ilgisine göre" ile "veya İçişleri Bakanlığı" ibareleri yürürlükten kaldırılmış, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7070 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığının onayıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.; Değişik: 25/4/2007-5628/2 md.) Yılı bütçesinde ödeneği bulunması ve merkezî yönetim kapsamındaki idareler için Cumhurbaşkanlığının onayıyla; satın alma suretiyle edinilmesi ekonomik olmayan her türlü makine-teçhizat, cihazlar ve taşıtlar ile hava ambulansı ve yangınla mücadele amacıyla hava ve deniz araçlarının kiralanması veya finansal kiralama suretiyle temini; afet ve acil durumlar için kurulan lojistik depoların işletilmesiyle ilgili hizmetleri, yemek (beşinci fıkra kapsamındaki yemek hizmetleri hariç) ve personel taşıma hizmetleri, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Kanuna göre sağlanan sabit ve ankesörlü telefon hizmetleri ile acil yardım çağrıları hizmetleri, internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri, elektrik ve doğalgaz alımları, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri, 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanuna göre yapılan sınav işlemleri ile sınırlı olmak üzere basım, dağıtım, nakil, kamera kaydı ve izlenmesi ile sınav güvenliği ve gizliliği kapsamındaki alımlar, ulusal araştırma geliştirme kurumlarının süreli ve süresiz yayın alımları, orman ağaçlandırma ve amenajman işleri, kit karşılığı cihaz, ilaç, tıbbi cihaz, aşı ve anti-serum alımı için; süresi üç yılı geçmemek, finansal kiralama suretiyle temin edileceklerde ise dört yıl olmak üzere üst yöneticinin onayıyla gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girilebilir. **(Ek cümle: 20/8/2016-6745/57 md.)** Bu fıkroda sayılanlar dışında, birden fazla yıla yaygın olması zorunluluğu bulunan veya ekonomik olan diğer mal ve hizmet alımlarını, yüklenme süresi 3 yılı geçmemek üzere belirlemeye ve bu fıkroda belirlenen süreleri beş katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾

- (1)24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle; bu fıkroda yer alan "müşavirlik hizmetleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "ulusal araştırma geliştirme kurumlarının süreli ve süresiz yayın alımları," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (2)2/1/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "kit karşılığı cihaz," ibaresinden sonra gelmek üzere "ilaç, tıbbi cihaz," ibaresi eklenmiştir.
- (3)10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkroda yer alan "finansal kiralama suretiyle temini;" ibaresinden sonra gelmek üzere "afet ve acil durumlar için kurulan lojistik depoların işletilmesiyle ilgili hizmetleri," ibaresi eklenmiş; "temizlik, yemek, koruma ve güvenlik ile" ibaresi "yemek (beşinci fıkra kapsamındaki yemek hizmetleri hariç) ve" şeklinde değiştirilmiştir.
- (4)20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanunun 57 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "ve okullara sağlanan internet erişim hizmetleri, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri," ibaresi ", internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri, elektrik ve doğalgaz alımları, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri, 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanuna göre yapılan sınav işlemleri ile sınırlı olmak üzere basım, dağıtım, nakil, kamera kaydı ve izlenmesi ile sınav güvenliği ve gizliliği kapsamındaki alımlar," şeklinde değiştirilmiştir.
- (5)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığının onayıyla" şeklinde, "Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/14 md.) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, işin niteliğinden veya süresinden kaynaklanan zorunlu hâllerde bu süre gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir.

Bütçelerden yardım yapılması⁽¹⁾

Madde 29- Gerçek veya tüzel kişilere kanunda veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde dayanağı olmadan kamu kaynağı kullanılamaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.⁽¹⁾

Bu yardımların yapılması, kullanılması, izlenmesi, denetlenmesi ve kamuoyuna açıklanmasına ilişkin esas ve usuller Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Bütçe politikası, gelir ve giderlerin izlenmesi⁽²⁾

Madde 30- Cumhurbaşkanlığı, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulamasına ilişkin olarak; harcamalarda tasarrufu sağlamak, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikası yürütmek için gelir ve giderlere ilişkin kanun ve diğer mevzuatla belirlenmiş konularda uygulamaları düzenlemek üzere gerekli önlemleri almaya, standartları belirlemeye, sınırlamalar koymaya, kamu istihdam politikasının belirlenmesine ve uygulanmasına yön vermeye, bütçe harcama ve gerçekleştirmelerini izlemeye, ödeneklerin dağıtım ve kullanımını belirli esaslara bağlamaya ve bu hususlarda kamu idareleri için uyulması zorunlu düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.⁽²⁾

Genel yönetimin tüm gelir ve giderleri ile borç ve malî imkânlarının tespitinin ve takibinin yapılabilmesi amacıyla, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kurum, kuruluş, vakıf ve dernekler ile benzeri teşekküller; gelir ve gider tahminlerini, malî tablolarını, birbirleriyle olan borç ve alacak durumlarını, personel giderlerine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri, istenilmesi halinde Cumhurbaşkanlığına vermek zorundadırlar. Bilgi, belge ve hesap durumlarını ibraz etmeyen veya uygun harcama yapmayan kamu idareleri ve diğer kuruluşlarla ilgili olarak gerekli önlemleri almaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.⁽²⁾

(Değişik son fıkra: 22/12/2005-5463/10 md.) Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Cumhurbaşkanlığı ise merkezî yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar.⁽²⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “kanuni” ibaresi “kanunda veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde, aynı fıkra da yer alan “kanun, tüzük, yönetmelik ve kararnamelerle” ibaresi “kanun ve diğer mevzuatla” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Cumhurbaşkanlığına” ve aynı fıkra da yer alan “Maliye Bakanı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

8670-1
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Harcama Yapılması

Harcama yetkisi ve yetkilisi⁽¹⁾

Madde 31- (Değişik: 22/12/2005-5436/1 md.)

Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

Ancak, teşkilât yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde harcama yetkisi, üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; mahallî idarelerde İçişleri veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, diğer idarelerde ise Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebilir.⁽¹⁾⁽³⁾

Kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin verdiği yetkiye istinaden yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul veya komite kararıyla yapılan harcamalarda, harcama yetkisinden doğan sorumluluk kurul, komite veya komisyona ait olur.⁽¹⁾

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/13 md.) Yükseköğretim Kurulu ile üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerinde, harcama yetkilileri ödenek gönderme belgesiyle belirlenir. Bu idarelerde ödenek gönderme belgesi ile ödenek gönderilen birimler harcama birimi, kendisine ödenek gönderilen birimin en üst yöneticisi ise harcama yetkilisidir. **(Değişik son cümle: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)** Bütçe ödeneklerinin ilgili birimlere dağılımının planlanması ve kullanılmasına ilişkin usûl ve esaslar Cumhurbaşkanlığı, ödenek gönderme belgesine bağlanmasına ilişkin usul ve esaslar ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde; idareler, merkez ve merkez dışı birimler ve görev unvanları itibarıyla harcama yetkililerinin belirlenmesine, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesine ve devredilmesine ilişkin usûl ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devreden idarî sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.⁽¹⁾

Harcama yetkilileri bütçede öngörülen ödenekleri kadar, ödenek gönderme belgesiyle kendisine ödenek verilen harcama yetkilileri ise tahsis edilen ödenek tutarında harcama yapabilir.

Harcama talimatı ve sorumluluk

Madde 32- Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.⁽²⁾

Giderin gerçekleştirilmesi

Madde 33- Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. **(Değişik son cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)** Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığının" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "Kanunların" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "kanun, tüzük ve yönetmelikler ile" ibaresi "kanun ve" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkraya "İçişleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Çevre ve Şehircilik" ibaresi eklenmiştir.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

(Ek üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme görevi sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar.

(Ek son fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.; Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kamu borç yönetimine ilişkin olanlar da dahil giderin çeşidine göre aranacak gerçekleştirme belgelerinin şekil ve türleri merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için Hazine ve Maliye Bakanlığınca, mahallî idareler için İçişleri veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca, sosyal güvenlik kurumları için de bağlı veya ilgili oldukları bakanlıklar tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.⁽⁴⁾

Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar⁽²⁾

Madde 34-(Değişik: 22/12/2005-5436/2 md.)

Ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir.

Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.

İlgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçlar zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşer.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde, bir taahhüde ve harcama talimatına dayanmayan giderlere ilişkin olup, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek ekonomik kodlardan yapılan ve bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, olduğu yer ve zamanda ödeneği bulunmayan giderler; dayanağını oluşturan harcama belgeleri de eklenmek suretiyle usûlüne göre gerçekleştirilerek ilgili hesaplara alınır ve ödeneğinin gelmesini müteakip ödenir. Bu tutarlara ilişkin ödenek gönderme belgeleri, en geç malî yılın sonuna kadar muhasebe birimine gönderilerek muhasebeleştirme işlemleri tamamlanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽³⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Bu madde başlığı “Ödenemeyen giderler ve emanet hesapları” iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı tarafından” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi ise “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkraya “İçişleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Çevre ve Şehircilik” ibaresi eklenmiştir.

Ön ödeme⁽¹⁾⁽²⁾

Madde 35- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabilir. Verilecek avansın üst sınırları merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir.

Sözleşmesinde belirtilmek ve yüklenme tutarının yüzde otuzunu geçmemek üzere, yüklenicilere, teminat karşılığında bütçe dışı avans ödenebilir. İlgili kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin bütçe dışı avans ödenmesine ilişkin hükümleri saklıdır.⁽²⁾

Açılmış akreditiflere ilişkin kredi artıkları ertesi yıla devredilmekle birlikte ödenekleri iptal olunur. Devredilen kredi artıklarının karşılığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Cumhurbaşkanı, diğer kamu idarelerinde ise üst yönetici tarafından idare bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydolunur.⁽¹⁾⁽²⁾

Sözleşmelerin bitim tarihlerinde henüz bir kısım hizmet yerine getirilememiş veya zorunlu nedenlerle sözleşmenin uygulanmasına başlanılamamış ancak, ilgili idarece ek süre verilmiş ve bu süre ertesi malî yıla taşmış ise; yıl sonunda yüklenme artığı devredilir ve bu tutarlara ilişkin ödenekler hakkında akreditiflerle ilgili hükümler uygulanır. Devredilen yüklenme artığı karşılığı hizmet ek süre içinde yerine getirilerek kanıtlayıcı belgeleri verildiğinde, tutarı hizmetin yapıldığı yıl bütçesine gider kaydıyla ödenir.

Her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlüdür. Süresi içerisinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ön ödeme şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, yapılacak ön ödemelerin idareler ve gider türleri itibarıyla miktarı ve oranlarının belirlenmesi, zorunlu hallerde yapılacak harcamalar için ön ödemenin tutarı ve mahsup süresi, mutemetlerin görevlendirilmesi ve diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Diğer kamu idarelerinde ön ödemeye ilişkin usul ve esaslar bu madde hükümleri dikkate alınmak suretiyle ilgili mevzuatlarında düzenlenir.⁽¹⁾⁽²⁾

2.7.1992 tarihli ve 3833 sayılı Kanunun avans ve kredi işlemlerine ilişkin hükümleri saklıdır.

(1)22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "diğer kamu idarelerinde üst yönetici tarafından ilgili idare bütçesinde açılacak özel bir tertibe" ibaresi, "diğer kamu idarelerinde ise üst yönetici tarafından idare bütçesinin ilgili tertibine" şeklinde değiştirilmiş; altıncı fıkrasında yer alan "ve oranlarının belirlenmesi," ibaresinden sonra gelmek üzere "zorunlu hallerde yapılacak harcamalar için ön ödemenin tutarı ve mahsup süresi," ibaresi eklenmiştir.

(2)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "kanunların" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" ibaresi eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanı" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 3/10/2016-KHK-676/34 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/29 md.)

Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bir mali yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan asayiş ve güvenlik hizmetlerine yönelik alımlarının avans ve kredi işlemlerine ilişkin usuller İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelik ile düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gelirlerin Toplanması

Gelir politikası ve ilkeleri

Madde 36- Gelirlerin toplanmasında aşağıdaki ilkelere uyulur:

a) (Değişik: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Gelir politikaları ve uygulamaları konusunda ilkeler, amaçlar, stratejiler ve taahhütler her malî yıl başında kamuoyuna duyurulur.

b) Mükellef ve sorumlulara vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerini kolayca yerine getirebilmeleri için gerekli hizmetler sağlanır.

c) Mükellef ve sorumluların vergiye uyumu teşvik edilir.

d) Hakların korunması ve yükümlülükler konusunda mükelleflerin bilgilendirilmesi için ilgili idareler tarafından gerekli önlemler alınır.

Gelirlerin dayanakları⁽¹⁾

Madde 37- Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerinin kanuni dayanakları bütçelerinde gösterilir. Bütçelerde yer alan gelirler, ilgili kanunlarında belirtilen usullere göre tarh, tahakkuk ve tahsil edilir. Genel bütçe gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsili Hazine ve Maliye Bakanlığı veya tarh ve tahakkuka ilgili mevzuatına göre yetkili idareler tarafından yapılır.⁽¹⁾⁽²⁾

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin topladığı vergi, resim, harç ve benzeri gelirlerden diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek paylar, geliri toplayan kamu idaresi bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerden karşılanır. Malî yıl içinde kullanılabilecek ödenek miktarı, ilgili kanun hükümleri uyarınca tahsil edilen miktar dikkate alınarak hesaplanacak pay miktarını geçemez. Hesaplanan pay tutarının, bu amaçla tahsis edilen ödenek tutarını aşması halinde, aradaki farkı geçmemek kaydıyla ödenek eklemesi yapmaya genel bütçe kapsamındaki idarelerde Hazine ve Maliye Bakanı, diğer idarelerde üst yöneticiler yetkilidir.⁽¹⁾

Tahsili zamanaşımına uğrayan gelirlerin silinmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾

Gelirlerin toplanması sorumluluğu

Madde 38- Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.

(1)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanı" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2)22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya tarh ve tahakkuka ilgili mevzuatına göre yetkili idareler" ibaresi eklenmiştir.

Özel gelirler

Madde 39- Özel gelirler karşılığında idarelere tahsis edilen özel ödenek miktarları, ilgili idarelerin bütçelerinde gösterilir. Malî yıl içinde kullanılabilecek özel ödenek miktarı, tahsil edilen özel gelir tutarını geçemez. Tahsil edilen özel gelirlerin ödenek tutarını aşması halinde, ödenek eklenemez.

Özel gelirlere ilişkin olarak ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen fiyatlandırılabilir mal ve hizmetlerin tarifeleri ile uygulamaya yönelik usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak ilgili kamu idarelerince belirlenir.⁽¹⁾

Özel gelirlerin ödenek kaydına, gelecek yıla devrine, iptaline ilişkin yetki ve işlemler merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilir.

Bağış ve yardımlar

Madde 40- Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından, kamu hizmetinin karşılığı olarak veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanamaz, benzeri adlar altında tahsilat yapılamaz.

Kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımlar (...) ⁽²⁾ gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar, ilgili mevzuatına göre değerlemeye tâbi tutularak kayıtlara alınır.⁽²⁾

Kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımlar, dış finansman kaynağından sağlananlarda 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hizmeti yapacak idarenin üst yöneticisi tarafından uygun görülmesi halinde, bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilir. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.

Bu ödeneklerden malî yıl sonuna kadar harcanmamış olan tutarlar, bağış ve yardımın amacı gerçekleşinceye kadar ertesi yıl bütçesine devir olunarak ödenek kaydedilir. Ancak, bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan tutarlar, tahsis amacının gerçekleştirilmesi bakımından yetersiz olanlar ile yılı bütçesinde belirlenen tutarı aşmayan ve iki yıl devrettiği halde harcanmayan ödenekleri iptal etmeye genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Cumhurbaşkanı, diğer kamu idarelerinde üst yönetici yetkilidir.⁽³⁾

Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödetilir.

(1)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra yer alan “ilgili kanunlarında” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde” ibaresi eklenmiş ve “Maliye Bakanlığının” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

(2)24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle; bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “bütçelerine” ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

(3)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra yer alan “Maliye Bakanı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

*Faaliyet Raporları ve Kesin Hesap**Faaliyet raporları⁽¹⁾***Madde 41- (Değişik: 22/12/2005-5436/3 md.)**

Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumları, idare faaliyet raporlarının birer örneğini Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderir.⁽¹⁾

Mahallî idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneği Sayıştay ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren mahallî idareler genel faaliyet raporunu hazırlar ve kamuoyuna açıklar. Raporun birer örneği Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderilir.⁽¹⁾⁽²⁾

Merkezî yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir malî yıldaki faaliyet sonuçları, Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanacak genel faaliyet raporunda gösterilir. Bu raporda, mahallî idarelerin malî yapılarına ilişkin genel değerlendirmelere de yer verilir. Cumhurbaşkanlığı, genel faaliyet raporunu kamuoyuna açıklar ve bir örneğini Sayıştaya gönderir.⁽¹⁾

Sayıştay, mahallî idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahallî idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür. Bu görüşmelere üst yönetici veya görevlendireceği yardımcısının ilgili bakanla birlikte katılması zorunludur.

İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.

Bu raporlarda yer alacak hususlar, raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usûl ve esaslar, (...) ⁽¹⁾ Sayıştayın görüşü alınarak Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Kesin hesap kanunu

Madde 42- Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulama sonuçlarını onama yetkisini kesin hesap kanunuyla kullanır.

(Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kesin hesap kanunu teklifi, muhasebe kayıtları dikkate alınarak, merkezî yönetim bütçe kanununun şekline uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanır. Bu teklif, bir yıllık uygulama sonuçlarını karşılaştırmalı olarak gösteren değerlendirmeleri içeren gerekçesiyle birlikte izleyen malî yılın Haziran ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bir örneği Sayıştaya gönderilir.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “Maliye Bakanlığına” ibareleri “Cumhurbaşkanlığına” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı tarafından” ve aynı fıkrafta yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkrafta yer alan “İçişleri Bakanlığı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(2) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan “İçişleri” ibareleri “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

Kesin hesap kanun teklifinin ekinde;⁽¹⁾

- a) Genel mizan,
 - b) Bütçe gelirleri kesin hesap cetveli ve açıklaması,
 - c) Bütçe giderleri kesin hesap cetvelleri ve açıklaması,
 - d) Bütçe gelir ve giderlerinin iller ve idareler itibarıyla dağılımı,
 - e) Devlet borçları ve Hazine garantilerine ilişkin cetveller,
 - f) Yılı içerisinde silinen kamu alacakları cetveli,
 - g) **(Ek: 22/12/2005-5436/10 md.)** Mal yönetim hesabı icmal cetvelleri,
 - h) Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen diğer belgeler,⁽¹⁾⁽²⁾
- Yer alır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinin kesin hesabının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾⁽²⁾

İdarelerin faaliyet raporları, genel faaliyet raporu, dış denetim genel değerlendirme raporu ve kesin hesap kanunu teklifi ile merkezî yönetim bütçe kanunu teklifi birlikte görüşülür. Ancak, bu raporlar ile genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında öncelikle görüşülür.⁽¹⁾

Mahallî idare bütçeleri ile sosyal güvenlik kurumları bütçelerinin uygulama sonuçlarının kesin hesaba bağlanması, ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılır.

Genel uygunluk bildirimi⁽³⁾

Madde 43- Sayıştay, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmiş beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.⁽³⁾

Genel uygunluk bildirimi; dış denetim raporları, idare faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanır.

Kesin hesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetimleri önlemez ve hesapların kesin hükme bağlandığı anlamına gelmez.⁽³⁾

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşınır ve Taşınmazlar

Taşınır ve taşınmaz işlemleri

Madde 44- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, taşınır ve taşınmaz edinilmesi, yönetilmesi, trampası, elden çıkarılması, ecrimisilin tahsil ve takibinde izlenecek yöntem, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin yönetimi ve korunması, işgalli malların tahliyesi gibi hususlar ilgili kanunlarında düzenlenir. **(Değişik ikinci cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)** Bu malların kaydı ile taşınırın muhafazası, kullanımı, mal yönetim hesabının verilmesi ve mal yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesine ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle belirlenir.⁽⁴⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 42 nci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "tasarısının" ibaresi "teklifinin" şeklinde ve aynı fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "tasarısı" ibareleri "teklifi" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, üçüncü fıkraya (g) bendi eklenmiş ve mevcut "(g)" bendi "h" bendi olarak teselsül ettirilmiştir; dördüncü fıkra da yer alan yer alan "Kamu idareleri" ibaresi, "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri" olarak değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "tasarısının" ibaresi "teklifinin" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "tasarısı" ibaresi "teklifi" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün (...) ⁽¹⁾ taşınırlarının kayda alınması ile bunların yönetim ve iç denetimine ilişkin usûl ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir. ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Taşınır ve taşınmaz edinme ⁽⁴⁾

Madde 45- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, kamu hizmetlerinin zorunlu kıldığı durumlarda gereken nicelikte ve nitelikte taşınır ve taşınmazları, yurt içinde veya yurt dışında, bedellerini peşin veya taksitle ödeyerek veya finansal kiralama suretiyle edinebilirler. Kamu idareleri, taşınmaz satın alma veya kamulaştırma işlemlerini yetki devri yoluyla bir başka kamu idaresi eliyle yürütebilir. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin edindiği taşınmazlar Hazine adına, diğer kamu idarelerine ait taşınmazlar ise tüzel kişilikleri adına tapu sicilinde tescil olunur. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yönetilir. Bu tescil işlemleri, adına tescil yapılan idarenin taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili birimine bildirilir. ⁽⁴⁾

Kamu idarelerince üretilen malların kendi tüketimlerinde kullanılması halinde bunların bedelleri, rayiç bedel üzerinden ilgili ödenek tertibine gider ve karşılığı gelir kaydedilir.

Kamu idareleri, ihtiyaç fazlası taşınırları ile görmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinde kullanılacağına ve amacına uygun kullanılmaması halinde geri alınacağına dair tapu kütüğüne şerh konulması kaydıyla taşınmazlarını diğer kamu idarelerine bedelsiz olarak devredebilir. Devredilmeyecek taşınır ve taşınmazlar ile devir ve kayıt işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenir. ⁽⁴⁾

Kamu idareleri arasındaki taşınmazların mülkiyetine ilişkin uyuşmazlıklar, görevli mahkemelerce çözülür.

Taşınır ve taşınmaz satışı ⁽⁵⁾

Madde 46- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin her türlü taşınır ve taşınmazlarının satışına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir. Satış bedelleri genel bütçeye gelir kaydedilir. Diğer kamu idarelerine ait taşınır ve taşınmazların elden çıkarılması kanunlarında ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen yetkili organlarının kararıyla mümkündür. ⁽⁵⁾

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin taşınmazlarından değeri her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen sınırın üzerinde olanlar, Cumhurbaşkanı kararıyla satılır. ⁽⁵⁾

Taşınmaz tahsisi

Madde 47- (Değişik: 22/12/2005-5436/4 md.)

Kamu idareleri, kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilirler. Tahsis edilen taşınmaz, amaç dışı kullanılamaz. ⁽⁶⁾

(1)24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle; bu fıkarda yer alan "savunma ve güvenlik amaçlı" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(2)31/10/2016 tarihli ve 678 sayılı KHK'nin 10 uncu maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)" ibaresi "Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7071 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(3)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca birlikte hazırlanarak

Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

(4)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(5)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı” şeklinde ve aynı fıkra da yer alan “özel kanunlarında” ibaresi “kanunlarında ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

(6)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “kanunlarında” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde” ibaresi eklenmiştir.

Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri tahsis etmeye, kamu ihtiyaçları için gerekli olmayanların tahsisini kaldırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı; diğer taşınmazları tahsis etmeye ve tahsisini kaldırmaya ise maliki kamu idaresi yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Kanunlardaki özel hükümler saklıdır.

Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk

Madde 48- Kamu idareleri, taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumludurlar. Taşınırların özelliğinden veya olağan kullanımından kaynaklanan yıpranma ile usulüne uygun olarak belirlenen firelerden dolayı sorumluluk aranmaz.

Kullanılmak üzere taşınır teslim edilen görevliler, taşınırın korunmasından ve taşınıra verilen zararlardan sorumludur. Kamu idareleri, verilen zararların sorumlularına ödettirilmesini sağlamakla yükümlüdür.

Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kamu Hesapları ve Malî İstatistikler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kamu Hesapları

Muhasebe sistemi

Madde 49- (Değişik: 22/12/2005-5436/5 md.)

Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir. Bu standartlar Resmî Gazetede yayımlanır. Kurulun yapısı, çalışma usûl ve esasları ile diğer hususlar Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁽²⁾

Bu Kurulda görevlendirilenlerin aslî görevleri devam eder. Başkan ve üyelere, ayda ikiden fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı" şeklinde ve aynı fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar, Kurul tarafından belirlenen muhasebe ve raporlama standartları çerçevesinde, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾⁽²⁾

Muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenleme, beşinci fıkra da belirtilen yönetmeliğe uygun olarak, ilgili idarelerin görüşü alınmak suretiyle merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için Hazine ve Maliye Bakanlığınca; sosyal güvenlik kurumları için ilgili idarelerce, mahallî idareler için ise İçişleri ile Çevre ve Şehircilik bakanlıklarınca Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle hazırlanır. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin detaylı hesap planlarına ilişkin hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾⁽²⁾⁽⁶⁾

Kayıt zamanı⁽³⁾

Madde 50- Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır. **(Mülga ikinci ve üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.)**

Kamu gelir ve giderlerinin yılı ve mahsup dönemi

Madde 51- Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir.

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/14 md.) Tahakkuk ettirilecek giderler Devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilir.

Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.

Kamu hesapları malî yıl esasına göre tutulur. Malî yılın bitimine kadar fiilen yapılmış olan ödemelerden mahsup edilememiş olanların, ödenekleri saklı tutulmak suretiyle, mahsup işlemleri malî yılın bitimini izleyen bir ay içinde yapılabilir. Zorunlu hallerde bu süre, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bütçe giderleri için bir ay, diğer işlemlerde iki ayı geçmemek üzere uzatılabilir.⁽⁴⁾⁽⁵⁾

İKİNCİ BÖLÜM

Mali İstatistikler

Kapsam, temel ilkeler ve kurumsal çevre

Madde 52- Malî istatistikler, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî işlemlerini kapsar.

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 18 maddesi ile 49 uncu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarının 1/1/2007 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 49 uncu maddenin beşinci fıkrasında yer alan “ilgili idarelerin de görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibareleri “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde ve aynı fıkra da yer alan “Maliye Bakanlığının” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, 50 maddenin madde başlığında yer alan “ve kullanılacak belgeler” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle; bu fıkranın son cümlesinde yer alan “beş” ibaresi “iki” olarak değiştirilmiştir.

(6) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan “İçişleri Bakanlığınca” ibaresi “İçişleri ile Çevre ve Şehircilik bakanlıklarınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Malî istatistikler, uluslararası standartlara uygun olarak bütünlük, güvenilirlik, kullanılabilirlik, yöntemsel geçerlilik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde; yeterli mesleki eğitimi almış personel tarafından muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve istatistiksel yöntemler kullanılarak hazırlanır.

Malî istatistiklerin hazırlanmasında kamu idarelerinin yöneticileri uygun kurumsal çevrenin oluşturulması için gerekli önlemleri alır.

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/33 md.) Bu Kanunda yer alan genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tanımına bağlı kalmaksızın; mali istatistiklerin derlenmesi amacıyla, uluslararası sınıflandırmalara uygun olarak, (...) ⁽¹⁾ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumunun da görüşünü almak suretiyle, ayrıca genel yönetim sektörü adıyla bir kapsam belirlemeye ve bu kapsamdaki kamu idarelerinin mali verilerini almaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. ⁽¹⁾

Malî istatistiklerin hazırlanması ve açıklanması ⁽²⁾

Madde 53- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca derlenir. Merkezî yönetim kapsamı dışındaki kamu idareleri malî istatistiklerini belirlenmiş ilkelere uygun olarak hazırlar ve belirlenen süreler içinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderir. ⁽²⁾

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca aylık olarak yayımlanır. Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelere ait malî istatistikler ile merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler Hazine ve Maliye Bakanlığınca birleştirilerek, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler elde edilir ve üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlanır. ⁽²⁾

Malî istatistiklerin anlaşılabilir ve kullanıcılar için kolayca ulaşılabilir olması esastır.

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/34 md.) 52 nci maddenin son fıkrasına göre belirlenen kamu idarelerinden, mali istatistiklerine esas verilerini süresinde göndermeyenlere Hazine ve Maliye Bakanlığınca bir ay ek süre verilir. Ek süre sonunda da verilerin gönderilmemesi halinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının talebi üzerine, ilgili kamu idaresinin üst yöneticileri tarafından mali hizmetler birimi yöneticisi ile muhasebe yetkilisine, her türlü aylık, ödenek, zam ve tazminat dâhil yapılan bir aylık net ödemeler toplamı tutarında idari para cezası verilir. İdari para cezası uygulanmış olması bilgi verme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. İdari para cezaları, bu Kanunun 73 üncü maddesi hükümlerine göre tahsil edilir. ⁽²⁾

Malî istatistiklerin değerlendirilmesi

Madde 54- Bir yıla ait malî istatistikler izleyen yılın Mart ayı içinde; hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından Sayıştay tarafından değerlendirilir ve bu amaçla düzenlenen değerlendirme raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir. Bu raporda yer alan değerlendirmelere ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanı gerekli önlemleri alır. ⁽³⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı," ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde, birinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığının" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığının" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığının" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde ve "Maliye Bakanı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanı" şeklinde değiştirilmiştir.

BEŞİNCİ KISIM
İç Kontrol Sistemi

İç kontrolün tanımı

Madde 55- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.⁽¹⁾⁽²⁾

İç kontrolün amacı

Madde 56- İç kontrolün amacı;

- a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- e) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını,

Sağlamaktır.

Kontrolün yapısı ve işleyişi

Madde 57- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur.

Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınır.

(Mülga son fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.)

(1)22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu fıkroda yer alan "harcama öncesi" ibaresi "iç" olarak değiştirilmiştir.

(2)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "malî yönetim ve iç kontrol" ibaresi "mali yönetim ve kontrol" şeklinde ve aynı fıkroda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

*Ön malî kontrol⁽¹⁾***Madde 58- (Değişik: 22/12/2005-5436/6 md.)**

Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

Ön malî kontrol süreci, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girişilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşur.

Kamu idarelerinde ön malî kontrol görevi, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülür.

Harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgarî kontroller, malî hizmetler birimi tarafından ön malî kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Kamu idareleri, bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabilir.⁽²⁾

*Malî kontrol yetkilisinin nitelikleri ve atanması***Madde 59- (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)***Malî hizmetler birimi***Madde 60- (Değişik: 22/12/2005-5436/7 md.)**

Kamu idarelerinde aşağıda sayılan görevler, malî hizmetler birimi tarafından yürütülür:

a) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

b) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.

c) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak.

d) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak.

e) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.

f) Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.

g) Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.

h) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.

i) İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.

j) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.

(1) Bu madde başlığı “Harcama öncesi kontrol” iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

k) Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

l) Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.

m) İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.

n) Malî konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenler destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenler ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirilir. Ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemler destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabilir.

Malî hizmetler biriminin yapısı teşkilât kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilir. Malî hizmetler birimlerinin çalışma usûl ve esasları; idarelerin teşkilat yapısı dikkate alınmak ve stratejik planlama, bütçe ve performans programı, muhasebe-kesin hesap ve raporlama ile iç kontrol fonksiyonlarının ayrı alt birimler tarafından yürütülebilmesini sağlayacak şekilde Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Harcama yetkilisi ile muhasebe yetkilisi görevi aynı kişide birleşemez. Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler malî işlem sürecinde görev alamazlar.

(Değişik fıkra: 25/4/2007-5628/3 md.) İdarelerin malî hizmetler birimlerinde malî hizmetler uzman yardımcısı ve malî hizmetler uzmanı çalıştırılabilir. Malî hizmetler uzman yardımcısı kadrolarına veya pozisyonlarına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ilave olarak;

a) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak özel yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın başı itibarıyla 30 yaşını doldurmamış olmak, şartları aranır.

Özel yarışma sınavı, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine yaptırılacak yazılı sınav ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılacak sözlü sınavdan oluşur. Özel yarışma sınavında başarılı olanlar, ÖSYM tarafından başarı sırası ve yaptıkları tercihler dikkate alınarak belirlenir ve bunlar idarelerde malî hizmetler uzman yardımcısı kadro veya pozisyonlarına atanırlar. Bu kadro veya pozisyonlara atananlar en az üç yıl çalışmak ve başarılı olmak şartıyla, açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılacak yeterlik sınavında başarılı olanlar malî hizmetler uzmanı kadro veya pozisyonlarına atanırlar. Malî hizmetler uzman yardımcılığı döneminde veya yeterlik sınavında başarılı olamayanlar, istihdam şekline göre bulundukları kamu idarelerinde durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara atanırlar. Özel yarışma sınavına katılacak adayların belirlenmesi, sınavların yapılması, atama ve yerleştirilmeleri, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları ile çalışma usûl ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Malî hizmetler uzmanı kadrolarına atandıktan sonra en az üç yıl süreyle atandıkları idarelerde söz konusu kadrolarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapanlar, kendilerinin isteği ve idarelerinin muvafakati ile başka bir kamu idaresinin aynı unvanlı kadrolarına atanabilirler.⁽¹⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 60 ıncı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "teşkilat kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiş, aynı fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde ve "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları⁽¹⁾

Madde 61- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir. Memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisi yoktur.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülür. Muhasebe yetkilileri gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine verirler.⁽²⁾

Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

- a) Yetkililerin imzasını,
- b) Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,
- c) Maddi hata bulunup bulunmadığını,
- d) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri,

Kontrol etmekle yükümlüdür.

Muhasebe yetkilileri, ilgili mevzuatında düzenlenmiş belgeler dışında belge arayamaz. Yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamaz. Belgesi eksik veya hatalı olan ödeme emri belgeleri, düzeltilmek veya tamamlanmak üzere en geç bir iş günü içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yetkilisine yazılı olarak gönderilir. Hataların düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi halinde ödeme işlemi gerçekleştirilir.⁽³⁾

Muhasebe yetkilileri işlemlerine ilişkin defter, kayıt ve belgeleri muhafaza eder ve denetime hazır bulundurur.

(1) Bu madde başlığı "Muhasebe hizmetleri" iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, dördüncü fıkra da yer alan "Malî kontrol yetkilisine de bildirilmek şartıyla, belgesi eksik veya hatalı" ibaresi, "Belgesi eksik veya hatalı"; yedinci fıkrasında yer alan "muhasebe mutemedidir." ibaresi, "muhasebe yetkilisi mutemedidir."; "Muhasebe mutemetleri" ibaresi, "Muhasebe yetkilisi mutemetleri", "Muhasebe mutemetlerinin" ibaresi, "Muhasebe yetkilisi mutemetlerinin" olarak değiştirilmiştir.

Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur. Muhasebe yetkililerinin bu Kanuna göre yapacakları kontrollere ilişkin sorumlulukları, görevleri gereği incelemeleri gereken belgelerle sınırlıdır. **(Ek cümle: 22/12/2005-5436/10 md.; Değişik: 24/7/2008-5793/35 md.)** Muhasebe yetkililerinin görev ve yetkilerinin yardımcılara devredilmesine, muhasebe yetkililerinin herhangi bir nedenle görevlerinden ayrılmalarında muhasebe hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin düzenleme yapmaya ve sertifika sınavlarına girmeye hak kazanılması bakımından muhasebe yetkilisi yardımcısı eşiti görevleri belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.⁽¹⁾⁽²⁾

Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanlar muhasebe yetkilisi mutemedidir. Muhasebe yetkilisi mutemetleri doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumludur. Muhasebe yetkilisi mutemetlerinin görevlendirilmeleri, yetkileri, denetimi, tutacakları defter ve belgeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁽²⁾

Muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması⁽³⁾

Madde 62 - (Değişik: 22/12/2005-5436/8 md.)

Muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- a) En az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.
- b) Kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmak koşuluyla bu idarelerde muhasebe yetkilisi yardımcısı veya eşiti görevlerde bulunmak.
- c) Muhasebe yetkilisi sertifikası almış olmak.
- d) Son üç yıl içerisinde olumsuz sicil almamış olmak.
- e) Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almamış olmak.
- f) Görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip olmak.

Ancak, belde ve nüfusu 25.000'in altında olan ilçe belediyeleri ile mahalli idare birliklerinde muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların, yukarıdaki fıkranın (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen şartları taşımaları kaydıyla, en az lise mezunu olmaları ve kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmaları yeterlidir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Hazine ve Maliye Bakanlığınca, diğer kamu idarelerinde ise üst yöneticiler tarafından atanır.⁽³⁾

Muhasebe yetkilisi olacak görevliler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca görevin niteliği dikkate alınarak meslekî konularda eğitime tâbi tutulur ve bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir.⁽³⁾

(1) 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan "birinci" ibaresi "ikinci" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 61 inci maddenin altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde ve yedinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik son fıkra: 24/7/2008-5793/36 md.) Muhasebe yetkilisi sertifika programına başvuru şartları, adayların eğitimi, eğitim süresi, sertifika sınavı, sertifika verilmesi, bu işlemlerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte yapılması ile muhasebe yetkililerinin çalışma usul ve esasları, Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

İç denetim

Madde 63- İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

(Düzenleme ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. **(Ek cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)** Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir.⁽²⁾

İç denetçinin görevleri

Madde 64- Kamu idarelerinin yıllık iç denetim programı üst yöneticinin önerileri de dikkate alınarak iç denetçiler tarafından hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.

İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.
- b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.
- c) Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.
- d) İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.⁽²⁾
- e) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.
- f) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak.
- g) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.

(1)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(2)22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle 63 üncü maddenin birinci cümlesinde yer alan "ve nesnel güvence sağlayan danışmanlık faaliyetidir." ibaresi, ", nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir."; 64 üncü maddenin (d) bendinde yer alan, "izlemek" ibaresi, "denetlemek" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiş olup, 63 üncü maddenin ikinci cümlesi ikinci fıkra olarak düzenlenmiştir.

İç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir.

İç denetçi, görevinde bağımsızdır ve iç denetçiye asli görevi dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılamaz.

İç denetçiler, raporlarını doğrudan üst yöneticiye sunar. Bu raporlar üst yönetici tarafından değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile malî hizmetler birimine verilir. İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, üst yönetici tarafından en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilir.

İç denetçinin nitelikleri ve atanması⁽¹⁾

Madde 65- İç denetçi olarak atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

a) İlgili kamu idaresinin özelliği de dikkate alınarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.

b) Kamu idarelerinde denetim elemanı olarak en az beş yıl veya İç Denetim Koordinasyon Kurulunca belirlenen alanlarda en az sekiz yıl çalışmış olmak.

c) Mesleğin gerektirdiği bilgi, ehliyet ve temsil yeteneğine sahip olmak.

d) İç Denetim Koordinasyon Kurulunca gerekli görülen diğer şartları taşımak.

Kamu idarelerine iç denetçi olarak atanacaklar, İç Denetim Koordinasyon Kurulu koordinatörlüğünde, iç denetim eğitime tâbi tutulur. Eğitim programı, iç denetçi adaylarına denetim, bütçe, malî kontrol, kamu ihale mevzuatı, muhasebe, personel mevzuatı, Avrupa Birliği mevzuatı ve mesleki diğer konularda yeterli bilgi verilecek şekilde hazırlanır. Bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir. İç denetçi adayları için uygulanacak eğitim programının süresi, konuları ve eğitim sonucunda yapılacak işlemler ile diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

(Değişik ilk cümle: 22/12/2005-5436/10 md.) İç denetçiler, bakanlıklar ve bağlı idarelerde, üst yöneticilerin teklifi üzerine Bakan, diğer idarelerde üst yöneticiler tarafından sertifikalı adaylar arasından atanır ve aynı usûlle görevden alınır. İç denetçilerin kamu idareleri itibarıyla sayıları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

İç Denetim Koordinasyon Kurulu

Madde 66- (Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı İç Denetim Koordinasyon Kurulu, yedi üyeden oluşur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve dördüncü cümlesinde yer alan “İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanarak Maliye Bakanlığınca çıkarılacak” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanarak, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

Gerekli görülen hallerde İç Denetim Koordinasyon Kurulu, oy hakkı olmamak kaydıyla teknik yardım almak ve danışmak amacıyla uzman kişileri de toplantılara davet edebilir. Kurulun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar İç Denetim Koordinasyon Kurulunun önerisi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

İç Denetim Koordinasyon Kurulunda görevlendirilenlerin asli görevleri devam eder. Başkan ve üyelerine, ayda dörtten fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

İç Denetim Koordinasyon Kurulunun görevleri

Madde 67- İç Denetim Koordinasyon Kurulu, kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere aşağıdaki görevleri yürütür:

- a) İç denetime ilişkin denetim ve raporlama standartlarını belirlemek, denetim rehberlerini hazırlamak ve geliştirmek.
- b) Uluslararası uygulamalar ve denetim standartlarıyla uyumlu risk değerlendirme yöntemlerini geliştirmek.
- c) Kamu idarelerinin denetim birimleri ile işbirliğini sağlamak.
- d) Yolsuzluk veya usulsüzlüklerin ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması konusunda önerilerde bulunmak.
- e) Risk içeren alanlarda iç denetçilere program dışı özel denetim yaptırılması için kamu idarelerine önerilerde bulunmak.
- f) İç denetçilerin eğitim programlarını düzenlemek.
- g) İç denetçiler ile üst yöneticiler arasında görüş ayrılığı bulunması halinde anlaşmazlığın giderilmesine yardımcı olmak.
- h) İdarelerin iç denetim raporlarını değerlendirerek sonuçlarını konsolide etmek suretiyle yıllık rapor halinde Hazine ve Maliye Bakanına sunmak ve kamuoyuna açıklamak.⁽²⁾
- i) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** İşlem hacimleri ve personel sayıları dikkate alınmak suretiyle idareler ile ilçe ve belde belediyeleri için iç denetçi atanıp atanmayacağına karar vermek.
- j) İç denetçilerin atanmasına ilişkin diğer usulleri belirlemek.
- k) İç denetçilerin uyacakları etik kuralları belirlemek.
- l) **(Ek: 22/12/2005-5436/10 md.)** Kalite güvence ve geliştirme programını düzenlemek ve iç denetim birimlerini bu kapsamda değerlendirmek.

ALTINCI KISIM

Dış Denetim

Dış denetim

Madde 68- Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanmasıdır.

(1)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan “Maliye” ibaresi “ Hazine ve Maliye” şeklinde değiştirilmiştir.

(2)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu bentte yer alan “Maliye” ibaresi “ Hazine ve Maliye” şeklinde değiştirilmiştir.

Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları dikkate alınarak;

a) Kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, malî tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin malî denetimi ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin malî işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti,

b) Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi,

Suretiyle gerçekleştirilir.

Dış denetim sırasında, kamu idarelerinin iç denetçileri tarafından düzenlenen raporlar, talep edilmesi halinde Sayıştay denetçilerinin bilgisine sunulur.

Denetimler sonucunda; ikinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hususlarda düzenlenen raporlar, idareler itibarıyla konsolide edilir ve bir örneği ilgili kamu idaresine verilerek üst yönetici tarafından cevaplandırılır. Sayıştay, denetim raporları ve bunlara verilen cevapları dikkate alarak düzenleyeceği dış denetim genel değerlendirme raporunu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Sayıştay tarafından hesapların hükme bağlanması; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mal hesapları ile bu hesaplarla ilgili işlemlerinin yasal düzenlemelere uygun olup olmadığına karar verilmesidir.

Dış denetim ve hesapların hükme bağlanmasına ilişkin diğer hususlar ilgili kanununda düzenlenir.

(...)⁽¹⁾ *Sayıştayın denetlenmesi*⁽¹⁾

Madde 69- (...) ⁽¹⁾ Sayıştayın denetlenmesi, her yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı tarafından görevlendirilen ve gerekli mesleki niteliklere sahip denetim elemanlarından oluşan bir komisyon tarafından, hesaplar ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak yapılır.⁽¹⁾

YEDİNCİ KISIM

Yaptırımlar ve Yetkili Merciler

Ödenek üstü harcama

Madde 70- Kamu zararı oluşturmamakla birlikte bütçelere, ayrıntılı harcama programlarına, serbest bırakma oranlarına aykırı olarak veya ödenek gönderme belgelerindeki ödenek miktarını aşan harcama talimatı veren harcama yetkililerine, her türlü aylık, ödenek, zam ve tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemeler toplamının iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

Kamu zararı

Madde 71- (Değişik birinci fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

(1) Bu madde başlığı “Sayıştayın denetlenmesi” iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle değiştirilmiş ve maddenin başına “Türkiye Büyük Millet Meclisi ve” ibaresi eklenmiş; daha sonra maddenin başlığında ve metninde yer alan “Türkiye Büyük Millet Meclisi ve” ibareleri 23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanunun 55 inci maddesiyle çıkarılmıştır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

- a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,
 - b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,
 - c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,
 - d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,
 - e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
 - f) **(Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)**
 - g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,
- Esas alınır.

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamış para, mal ve değerleri alınmış; sağlanmamış hizmetleri sağlanmış; yapılmamış inşaat, onarım ve üretimi yapılmış veya bitmiş gibi gösteren gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle kamu kaynağında bir artışa engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemiş, imzalamış veya onaylamış bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunların bu fiillere ilişkin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri işleyenlere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

(Değişik son fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

Yetkisiz tahsil ve ödeme

Madde 72- Kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi, kamu adına tahsilat veya ödeme yapamaz.⁽²⁾

Yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılması, kamu hizmeti karşılığında veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanması veya başka adlarla tahsilat veya ödeme yapılması hallerinde; söz konusu tutarlar, yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılanlardan alınarak, ilgisine göre bütçeye gelir kaydedilir veya ilgililerine iade edilmek üzere emanet hesaplarına kaydedilir. Ayrıca, bunlar hakkında ilgili kanunları uyarınca adli ve idari yünden gerekli işlemler yapılır.

Para cezaları ve yetkili merciler

Madde 73- Bu Kanunda belirtilen para cezaları, ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından verilir. Para cezaları, karar verilmesini izleyen ay başından başlamak üzere ve herhangi bir hüküm almaya gerek kalmaksızın; ilgililerine yapılan her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil bir aylık net ödemelerin dörtte biri oranında kesilerek tahsil olunur.

(1)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

(2)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “Kanunların” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” ibaresi eklenmiştir.

Zamanaşımı

Madde 74- Kamu zararının meydana geldiği ve bu Kanunda belirtilen para cezalarının verilmesini gerektiren fiilin işlendiği yılı izleyen malî yılın başından başlamak üzere zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla onuncu yılın sonuna kadar tespit ve tahsil edilemeyen kamu zararları ile para cezaları zamanaşımına uğrar.⁽¹⁾

SEKİZİNCİ KISIM

Diğer Hükümler

Malî yönetim ve kontrol sisteminin denetimi

Madde 75- (Başlığı ile Birlikte Değişik: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; Cumhurbaşkanı kamu idarelerinin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir.

Kamu idarelerinin sorumluluğu

Madde 76- Malî karar ve işlemlere ilişkin her türlü kayıt, bilgi ve belgeler, kamu idareleri tarafından düzenli olarak muhafaza edilir.

Kamu idareleri ve görevlileri; malî yönetim ve kontrol sistemleri ile bütçenin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebeleştirilmesi, raporlanması işlemlerine ait bilgi ve belgeleri denetimle görevlendirilmiş olanlara ibraz etmek, görevin sağlıklı yapılmasını sağlayacak önlemleri almak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermek zorundadır.

Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareler

Madde 77- Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idare bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması ile diğer malî işlemleri, bu Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ilgili kanunlarındaki hükümlere tâbidir. Ancak, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin ayrıntılı harcama programları ile finansman programları bütçeleriyle birlikte hazırlanır, görüşülür ve onaylanır. Ödenekler de bu usul ve esaslara göre kullanılır.

Malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; il özel idareleri için ilgili vali, belediyeler için ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili mahallî idarelerin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir. Bu teftişler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği İç Denetim Koordinasyon Kuruluna, bir örneği de gerekli işlemlerin yapılması için ilgili vali veya belediye başkanına gönderilir.⁽²⁾

(1)22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu maddede yer alan "başlamak üzere" ibaresinden sonra gelmek üzere, "zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(2)2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "tümüyle" ve "belirgin" ibareleri yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkra da yer alan "Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.

Kurumlardan alınacak hasılat payı

Madde 78- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu şirketlerinin gayrisafi hasılatının yüzde onbeşine kadar tutarda bir bedel tahsil edilerek genel bütçeye gelir kaydedilir. Bu kapsamda bedel tahsil edilecek kurum ve kuruluşlar ile hasılat payı oranları, ödeme yeri ve zamanı Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir. Zamanında ödenmeyen hasılat payları, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen oranda zam uygulanmak suretiyle 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanuna göre tahsil edilir. Hesaplanan zam, kurum ve kuruluşun bu payları ödeme yetkisi verilmiş görevlilerinden alınır. Ancak, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilmiş ek süreler için zam uygulanmaz.⁽¹⁾⁽²⁾

(Değişik ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Düzenleyici ve denetleyici kurumların üçer aylık dönemler itibarıyla oluşacak gelir fazlaları, her üç ayda bir izleyen ayın onbeşine kadar genel bütçeye aktarılır. Bu fıkra hükmü İstanbul Menkul Kıymetler Borsası hakkında da uygulanır. Söz konusu tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı da uygulanmak suretiyle takip ve tahsil edilir.

*Kamu alacaklarının silinmesi***Madde 79- (Değişik: 29/6/2012-6338/15 md.)**

Özel mevzuatındaki hükümler saklı kalmak üzere, idare hesaplarında kayıtlı olup 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında izlenen kamu alacakları dışında kalan;

a) Zarurî veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan,

b) Tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağı anlaşılan,

kamu alacaklarından merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilen tutarlara kadar olanların kayıtlardan çıkarılmasına üst yöneticiler yetkilidir. (a) bendine göre belirlenen tutarı aşan kamu alacaklarından silinmesi öngörülenler merkezî yönetim bütçe kanununda ayrıca gösterilir.

Yetki⁽³⁾

Madde 80- Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.⁽³⁾

DOKUZUNCU KISIM*Yürürlükten Kaldırılan Hükümler, Geçici Maddeler ve Yürürlük**Yürürlükten kaldırılan hükümler*

Madde 81- Bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla;

a) 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile ek ve değişiklikleri,

b) 832 sayılı Sayıştay Kanununun 30, 32, 33, 36, 37 nci maddeleri ile diğer maddelerinin bu Kanuna aykırı hükümleri,

(1) 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilir." ibaresi, "Bakanlar Kurulunca belirlenir." şeklinde ve üçüncü cümlesinde yer alan "merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen" ibaresi, "Bakanlar Kurulunca belirlenen" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibareleri "Cumhurbaşkanı tarafından" şeklinde ve "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddede yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

c) Bu Kanun kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun 98 - 106 ncı maddeleri hariç olmak üzere, diğer kanunlarla 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tâbi olunmadığına dair istisna veya muafiyet getiren hükümleri,

d) 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası,

e) 26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı Kanunun 15 inci maddesi,

f) Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1- (Ek: 22/12/2005-5436/11 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın muhasebe hizmetleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanlığı muhasebe hizmetleri ise Cumhurbaşkanlığı tarafından görevlendirilen muhasebe yetkilileri tarafından yerine getirilir.⁽¹⁾

Müşterek fon hesabı⁽²⁾

Ek Madde 2- (1/7/2006-5538/20 md.)

Çeşitli mevzuatla kurulmuş fonların her türlü geliri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Hazine ve Maliye Bakanlığı adına açılan müşterek fon hesabına yatırılır. Bu hesaba yatırılan gelirlerden ilgili mevzuatında öngörülen fonlar arası pay ve kesintiler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılır.⁽²⁾

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonunun gelirleri, yapılan kesintilerden sonra kalan tutarlar üzerinden genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Bu Fon, hizmetlerini bütçenin (A) işaretli cetveline konulan ödeneklerle yerine getirir. Ancak, bu Fon gelirlerinden kredi ana para geri dönüşleri, kredi faizleri, borçlanma ve satış hasılatı, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmeksizin doğrudan müşterek fon hesabından ilgili Fonun gider hesabına aktarılır.

Kapsam dışında bırakılan fonların gelirleri ve harcamaları bütçe ile ilişkilendirilmez. Ancak, bunların müşterek fon hesabında toplanan gelirlerinden Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek oran ve tutarlarda kesinti yapılarak genel bütçeye gelir kaydedilebilir.⁽²⁾

Fonlar, hizmet ve harcamalarını kendi mevzuatında yer alan esas ve usûllere göre yürütürler. Fon gelirlerinin tahsili, takibi, gelir kaydı, muhasebeleştirilmesi ve denetimine ilişkin süre, esas ve usûller Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilir.⁽²⁾

(Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kanun ve kanun hükmünde kararname ile kurulanlar hariç olmak üzere, hizmet alanı kalmayan fonlar Cumhurbaşkanlığı tarafından tasfiye edilebilir. Bunların tasfiyesine ilişkin her türlü düzenlemeyi yapmaya Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir. Cumhurbaşkanlığı tarafından fonların gider hesapları üzerinden aktarma yapılabilir. Aktarılan tutar, kendisine aktarma yapılan fonun gelir hesabı üzerinden müşterek fon hesabına, buradan da tamamı gider hesabına aktarılır.

Bütçe kapsamı dışındaki fonlardan kendi mevzuatına göre yapılan kesinti ile fonlar arası aktarmalardan sonra kalan tutar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilgili fonun gider hesabına aktarılır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri tarafından atanan” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı tarafından görevlendirilen” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Hazine Müsteşarlığı” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın birlikte teklifi üzerine Başbakanın onayı ile” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı tarafından” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığınca müştereken” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

FATİH Projesi kapsamında mal ve hizmet alımları ile yapım işleri

Ek Madde 3- (Ek: 2/12/2016-6764/53 md.)

Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığınca yapılacak yazılım, donanım, dijital içerik alımı, internet erişim hizmetleri sağlanması, ağ altyapısı, AR-GE merkezi, veri merkezi kurulumu ve bunlara ilişkin her türlü bakım, onarım ve işletme işlerinde üst yöneticinin onayıyla 15 yıla kadar gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girilebilir.

Ek Madde 4- (Ek: 28/11/2017-7061/78 md.)⁽¹⁾

Bu Kanun kapsamında yer alan tüm iş ve işlemler elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı,⁽¹⁾

a) Defter, kayıt, belge ve benzeri içeriklerin elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerin kaynağı, bütünlüğü, gizliliği ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik sertifika altyapısı oluşturmaya veya mevcut olan altyapıları kullanmaya,

c) İlgili bilişim sistemlerine yönelik her türlü birlikte işlerlik standartlarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

yetkilidir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu madde kapsamında yapacağı belirlemelerde Sayıştayın uygun görüşünü alır.⁽¹⁾

Ek Madde 5- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan idarelerin bu Kanuna ekli cetvellerden hangisinde yer alacağı ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilir.

Ek Madde 6- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması çerçevesinde yapılan ödenek aktarma işlemleri, personel giderleri tertiplerinden diğer tertiplere yapılan aktarmalar hariç olmak üzere, bu Kanunun 21 inci maddesi ve yılı merkezi yönetim bütçe kanununda düzenlenen ödenek aktarmalarına ilişkin sınırlamalara tabi değildir.

Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanmasının gerektirdiği bütçe işlemlerini yapmaya, bütçenin uygulaması ile kesin hesapların hazırlanmasına ilişkin olarak gerekli her türlü düzenlemeyi yapmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanmasına ilişkin süreç tamamlanıncaya kadar yapılması gereken zorunlu harcamalar kapatılan idare veya ilgili idare bütçesinden gerçekleştirilir.

Kapatılan harcama birimi ve idareler için faaliyet raporu düzenlenmez. Bu birim ve idarelerin yılı faaliyet sonuçları görev, yetki ve sorumluluklarının devredildiği idarelerin faaliyet raporlarında gösterilir.

Mücbir sebep

EK MADDE 7 – (Ek:16/4/2020-7244/10 md.)

Deprem, yangın, sel gibi doğal afetler ile salgın hastalık veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle çalışmaması gibi mücbir sebep hallerinde; veri, bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı ve ceza gibi yaptırımlar uygulanmaz.

EK MADDE 8- (Ek:20/5/2021-7319/9 md.)

Mevzuatta orta vadeli mali plana yapılan atıflar orta vadeli programa yapılmış sayılır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddede yer alan “Maliye Bakanlığı” ibareleri “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 1- Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce malî işlemleri Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan kamu idarelerinde, malî yönetim ve kontrol sistemi kuruluncaya kadar, bu Kanun uyarınca yapılması gereken görevler, Maliye Bakanlığının birimleri tarafından yürütülür. Maliye Bakanlığınca belirlenecek kriterlerin yerine getirilmesi durumunda, bu kamu idarelerine yetki devri, Maliye Bakanlığının önerisi üzerine idareler itibarıyla gerçekleştirilir.

Diğer kamu idarelerinde, bu Kanunun öngördüğü malî yönetim ve kontrol sürecine ilişkin görevler, malî yönetim ve kontrol sistemi kuruluncaya kadar, görev ve yetki bakımından benzeri birim ve görevliler tarafından yürütülür. Bu kamu idarelerinde görev ve yetki bakımından benzeri birim ve görevliler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine ilgili üst yönetici tarafından belirlenir.

Maliye Bakanlığı, rehberlik ve koordinasyon görevleri çerçevesinde, kamu idarelerinde malî yönetim ve kontrol sistemlerinin oluşturulmasına yardımcı olur.

Geçiş dönemi 31.12.2007 tarihini geçemez.

Geçici Madde 2- Bu Kanunda öngörülen tüzük, yönetmelik ve diğer düzenlemeler en geç 31.12.2004 tarihine kadar yayımlanır.

Geçici Madde 3- Bu Kanunun 49 uncu maddesindeki Kurul tarafından belirleme yapıncaya kadar, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe standartları Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Madde 4- Bu Kanunda öngörülen malî yönetim ve kontrol sistemine uyum sağlanması amacıyla, Kanun kapsamındaki idarelerle ilgili mevzuatta ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde gerekli değişiklikler, en geç 31.12.2007 tarihine kadar yapılır.⁽¹⁾

Genel bütçe kapsamındaki idarelerin, kamu görevi ve hizmeti dışında kalan ve ilgili kanunlarında belirtilen faaliyetleri ile mal ve hizmet teslimlerinden fiyatlandırılabilir nitelikte bulunanlardan sağlayacakları gelirleri düzenleyen kanun, 31.12.2007 tarihine kadar yürürlüğe konulur.⁽¹⁾

Geçici Madde 5- (Değişik: 22/12/2005-5436/9 md.)

31.12.2005 tarihi itibarıyla;

a) Maliye Bakanlığı kadrolarında Bütçe Dairesi Başkanı, Muhasebe Müdürü, Gelir Saymanlık Müdürü, Malmüdürü, Saymanlık Müdürü, Vergi Dairesi Müdürü, Vergi Müdürü, Askeri Defterdar, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Muhasebe Denetmeni olarak görev yapanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kamu idarelerinde Muhasebe Yetkilisi; (Devlet Muhasebe Uzman Yardımcıları ile Muhasebe Denetmen Yardımcıları hariç) bunların yardımcıları ile kadro unvanı sayman olanlar ise Muhasebe Yetkilisi Yardımcısı,

b) Özel bütçeli idareler, mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının muhasebe birimlerinde, birinci derecede sorumlu olarak çalışanlar ile daha önce bu görevi en az beş yıl yapmış olanlarla bu idarelerde bütçe dairesi başkanı, gelir ve gider dairesi başkanı, muhasebe daire başkanı, gelir müdürü, bütçe müdürü ve muhasebe müdürü olanlar anılan idarelerde Muhasebe Yetkilisi,

(1) Bu maddede yer alan 31.12.2004 ibareleri, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle "31.12.2007" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

c) Sayıştay Denetçisi, Başbakanlık Müfettişi, Yüksek Denetleme Kurulu Denetçisi, Maliye Müfettişi, Hesap Uzmanı, Bütçe Kontrolörü, Muhasebat Kontrolörü, Gelirler Kontrolörü, Millî Emlak Kontrolörü, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye İşletmeleri Kontrolörü, Hazine Kontrolörü kadrolarında çalışmakta olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kamu idarelerinde İç Denetçi,

d) Bakanlık, Müsteşarlık, Başkanlık ve Genel Müdürlüklerde Müfettiş veya Kontrolör olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kendi idarelerinde, özel bütçeli idarelerde, mahallî idarelerde ve sosyal güvenlik kurumlarında İç Denetçi,

e) Muhasebe, Millî Emlak ve Vergi Denetmenleri ile bu görevlerde daha önce en az beş yıl bulunanlar, özel bütçeli idareler ile mahallî idarelerde; Belediye Müfettişi ve Hesap İşleri Murakıbbı olanlar ile bu görevlerde daha önce en az beş yıl bulunanlar, mahallî idarelerde İç Denetçi,

Olarak 31.12.2007 tarihine kadar atanabilirler.

31.12.2005 tarihi itibarıyla kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini birinci derece sorumlu olarak yürütmekte olanlar, bulundukları kamu idarelerinin muhasebe yetkililiği görevini 1.1.2006 tarihinden itibaren sertifikalı muhasebe yetkilisi atanıncaya kadar yürütürler. Bu kişiler, sertifika alamamaları halinde kadrolarına uygun bir göreve atanırlar. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce saymanlık hizmetleri Maliye Bakanlığı tarafından yürütülen idarelerde muhasebe yetkilisi atanıncaya kadar muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının belirleyeceği kişilerce yürütülür.

(a) ve (b) bentlerinde belirtilen muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacak olanların Maliye Bakanlığınca verilecek meslekî eğitimden geçmeleri ve yapılacak sınavda başarı göstererek sertifika almaları şarttır. Ancak, (a) ve (b) bentlerinde sayılanlardan sınavla bu kadrolara atanmış olanların muhasebe yetkilisi olarak atanmalarında sınav şartı aranmaz.

(c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen görevlere atananlar bu Kanunun öngördüğü sistemin uygulanmasına yönelik eğitime tâbi tutulurlar. Atamalarda ilgilinin ve idaresinin muvafakati alınır.

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/37 md.) Kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere üçüncü fıkraya göre sertifika almış olanlar arasından muhasebe yetkilisi atanması esastır. Bu şekilde sertifika almış olanlardan atama yapılamaması halinde, Maliye Bakanlığınca sertifika almış muhasebe yetkilisi atama zorunluluğu getirilinceye kadar, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanlığı, diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler tarafından belirlenen kişiler muhasebe hizmetlerini yapmak üzere görevlendirilir.

Geçici Madde 6- (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

Geçici Madde 7- (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

Geçici Madde 8- İç Denetim Koordinasyon Kurulu başkan ve üyeleri, bu Kanunun yayımını izleyen iki ay içerisinde atanırlar.

Geçici Madde 9- Diğer kanunlarla 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununa yapılan atıflar, bu Kanuna yapılmış sayılır.

Geçici Madde 10- İlk kez bu Kanunla Sayıştay denetimine tâbi tutulan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile özel bütçeli idarelerin 31.12.2005 tarihine kadar olan işlemlerinin dış denetimi ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılmaya devam edilir.

Geçici Madde 11- (Mülga birinci fıkra: 24/7/2008-5793/38 md.)

(Değişik ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Bu Kanun kapsamında kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri 31/12/2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılır.⁽¹⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırılincaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir. Fonların muhasebesi de bu Kanunun öngördüğü muhasebe sistemine göre yürütülür.

(Mülga dördüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.)

Geçici Madde 12- 45 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlardan, ilgili kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunanlar, bu idarelerin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihi izleyen altı ay içinde herhangi bir işleme gerek olmaksızın tapuda resen Hazine adına tescil edilir.

Geçici Madde 13- (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Geçici Madde 14- Bu Kanunla verilmiş olan görevlerin gerektirdiği hizmetlerin etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu, Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü ve Maliye Yüksek Eğitim Merkezî Başkanlığında kullanılmak üzere, ekli (I) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait ilgili bölümlerine eklenmiş, ekli (II) sayılı listede yer alan kadrolar ise iptal edilerek anılan Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait ilgili bölümünden çıkarılmıştır. Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulunda görevlendirilecek başkan yardımcısı Bakan onayı ile atanır ve bakanlıktaki genel müdür yardımcıları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanır.⁽²⁾

Gelir ve ödenek kaydetme yetkisi**Geçici Madde 15- (Ek: 1/7/2006-5538/21 md.)**

2006 yılında, ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarlar ile 40 inci maddeye göre tahsil edilen bağış ve yardımları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2005 yılından devredenler de dahil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usûlleri belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Geçici Madde 16- (Ek: 25/4/2007-5628/5 md.)

Geçici 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen kadrolarda 31/12/2006 tarihi itibarıyla çalışmakta olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevde bulunanlar da anılan madde hükümlerine göre iç denetçi kadrolarına atanabilirler.

(1)28/12/2007 tarihli ve 26740 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14/12/2007 tarihli ve 5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesiyle "31.12.2007" ibaresinin "31.12.2008" olarak uygulanacağı hükiim altına alınmıştır. Daha sonra 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 38 inci maddesiyle bu fıkroda yer alan yer alan "31.12.2007" ibaresi "31/12/2010" olarak değiştirilmiştir.

(2)Bu maddede sözü edilen kadrolar için, 24/12/2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete’ye bakınız.

Geçici Madde 17- (Ek: 25/4/2007-5628/5 md.)

22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasına göre ihdas edilerek kamu idarelerine tahsis edilen malî hizmetler uzmanı unvanlı boş bulunan kadrolara, ilgili kamu idarelerince talep edilecek sayıyı aşmamak üzere, aşağıda belirtilen şartları taşıyan adaylar arasından 31/10/2007 tarihine kadar bir defaya mahsus olmak üzere Maliye Bakanlığınca, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine veya Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Merkezine yaptırılacak yazılı sınav ve yerleştirme sonucuna göre atama yapılır.

Yapılacak sınava girebilmek ve malî hizmetler uzmanı kadrolarına atanabilmek için;

a) 5436 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasına göre ihdas edilerek malî hizmetler uzmanı kadrosunun tahsis edildiği kamu idarelerinin;

1) Strateji Geliştirme Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, strateji geliştirme ve malî hizmetlere ilişkin hizmetlerin yerine getirildiği müdürlükler, İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlıkları, İdarî ve Malî İşler Müdürlükleri ile döner sermayeli işletmeler hariç olmak üzere idarelerin muhasebe ve malî hizmetlerinin yerine getirildiği daire başkanlıkları veya müdürlüklerinde,

2) Mülga Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlıkları, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlıkları ile Araştırma Planlama ve Koordinasyon Müdürlüklerinde,

b) Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü ile Muhasebat Genel Müdürlüğünde, kadroları Maliye Bakanlığına ait olmak kaydıyla döner sermayeli işletmeler dahil olmak üzere muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünce yürütülen kamu idarelerinin muhasebe birimlerinde, malmüdürlüklerinin ise vezne ve muhasebe servislerinde,

genel idare hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda sınav tarihi itibarıyla toplam en az üç yıl hizmeti bulunmak ve malî hizmetler uzman yardımcılığı giriş sınavına katılabilmek için gerekli öğrenim şartını taşımak gerekir. Hizmet süresinin hesabında sayılan birimler adına tahsis edilmiş kadrolarda fiilen görev yapılan süreler dikkate alınır.

Sınav komisyonunun oluşturulması, sınava katılabilecekler, sınav konuları, sınav ve yerleştirme ile söz konusu kadrolara atama ve atanmaların eğitimine ilişkin esas ve usûller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

5436 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ve bu madde gereğince malî hizmetler uzmanı kadrolarına atandıktan sonra en az üç yıl süreyle atandıkları idarelerde söz konusu kadrolarda görev yapanlar, kendilerinin isteği ve idarelerinin muvafakati ile başka bir kamu idaresinin aynı unvanlı kadrolarına atanabilirler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 18- (Ek: 24/7/2008-5793/39 md.)

31/12/2012 tarihine kadar genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali tabloları, muhasebe ve raporlama standartları ile muhasebe tekniğine uygunluk açısından Maliye Bakanlığınca denetlenebilir.

Geçici Madde 19- (Ek: 24/7/2008-5793/39 md.; Değişik: 6/4/2011-6225/16 md.)⁽¹⁾

2023 yılına kadar, orman yangınları ile havadan mücadele hizmetlerinde kullanılmak maksadıyla Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından gerçek ve tüzel kişilerden her nevi hava aracı kiralanmasında, sağlık hizmetlerinde kullanılmak maksadıyla Sağlık Bakanlığı tarafından gerçek ve tüzel kişilerden her nevi hava ve deniz aracı kiralanmasında, ülkemizde aşı ve biyolojik ürün üretimini sağlayacak ileri teknoloji transferine yönelik aşı ve biyolojik ürün temininde ve ileri teknoloji ürünü yüksek maliyetli tıbbi cihaz temininde bu Kanunun 28 inci maddesinde yer alan üç yıllık süre yedi yıla kadar, gemi hastane kiralanmasında ise on beş yıla kadar uygulanır.

Geçici Madde 20- (Ek: 30/3/2012-6287/25 md.)

Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullara internet erişim hizmetleri ve ağ altyapısının sağlanması için Millî Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca 2015 yılı sonuna kadar yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde üst yöneticinin onayıyla 15 yıla kadar gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girilebilir.

İç denetçi kadrolarına atanma**Geçici Madde 21- (Ek: 3/4/2013-6456/ 39 md.)**

Merkezî yönetim kapsamındaki idarelerde ve sosyal güvenlik kurumlarında mesleğe özel yarışma sınavıyla girip yeterlik sınavında başarılı olan ve başvuru tarihi itibarıyla yardımcılıkta geçen süre dâhil, denetçi, müfettiş, kontrolör, sigorta denetleme uzmanı, sigorta denetleme aktüeri, yasama uzmanı, düzenleyici ve denetleyici kurumlarda murakıp ve uzman ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesinin “II-Tazminatlar” kısmının “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendinde yer alanlardan merkez teşkilatına ait uzman unvanlı kadrolarda en az beş yıl çalışmış olanlar, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, kamu idarelerinin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar atanabilirler.

Bu Kanun kapsamındaki idarelerde mesleğe özel yarışma sınavıyla girip yeterlik sınavında başarılı olan ve başvuru tarihi itibarıyla yardımcılıkta geçen süre dâhil mali hizmetler uzmanı olarak en az beş yıl çalışmış olanlar, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, kendi idareleri, yükseköğretim kurumları ve mahalli idarelerin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar atanabilirler.

Mesleğe özel yarışma sınavıyla girip yeterlik sınavında başarılı olan ve başvuru tarihi itibarıyla yardımcılıkta geçen süre dâhil il eğitim denetmeni, muhasebe denetmeni, millî emlak denetmeni, sosyal güvenlik denetmeni veya mahalli idarelerde müfettiş olarak en az beş yıl çalışmış olanlar, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, yükseköğretim kurumları ve mahalli idarelerin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar atanabilirler.

(1)2/1/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “2008-2015 yılları arasında” ibaresi “2023 yılına kadar” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddede yer alan “yedi yıla kadar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, gemi hastane kiralanmasında ise on beş yıla kadar” ibaresi eklenmiştir.

Geçici 5 inci ve geçici 16 ncı maddelere göre atanan iç denetçiler, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, diğer idarelerin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar naklen atanabilirler. Bunlar, daha önce kendilerine verilen Kamu İç Denetçi Sertifikalarını kullanmaya devam ederler.

Bu Kanun kapsamındaki idarelerde başvuru tarihi itibarıyla öğretim üyesi, tabip, dış tabibi, eczacı, veteriner, biyolog, hukuk müşaviri, Hazine avukatı, avukat, mühendis unvanlı kadrolarda en az beş yıl çalışmış olanlardan, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olanlar, belirli dönemlerde yapılacak sertifika eğitimlerine 31/12/2015 tarihine kadar doğrudan katılabilirler. Bu eğitimler sonucunda yapılacak sınavlarda başarılı olanlar kamu idarelerinin iç denetçi kadrolarına atanabilirler ve bunlara atandıkları idarede geçerli Kamu İç Denetçi Sertifikası verilir. İdarelerin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak bu fıkra da sayılan unvanlar dışında ilave unvanlar belirlemeye, mühendislerle ilişkin olarak lisans mezuniyetine göre bölüm şartı getirmeye, bu fıkra kapsamındaki sertifika eğitimleri ve sınavlarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve idarelerin özelliklerini göz önünde bulundurarak bu fıkraya göre atananların bir başka idareye naklen atanmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye İç Denetim Koordinasyon Kurulu yetkilidir.

Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre atananlar İç Denetim Koordinasyon Kurulu koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığı tarafından en az iki aylık sertifika eğitimine tabi tutulur ve eğitim tamamlandıktan sonra bunlara atandıkları idarede geçerli Kamu İç Denetçi Sertifikası verilir. Fiilen en az üç yıl iç denetçilik yaptıktan sonra İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belli dönemlerde yapılacak sertifika sınavına girerek başarılı olanlara, bu Kanun kapsamındaki bütün idarelerin iç denetçi kadrolarına naklen atanmalarına imkân verecek nitelikte Kamu İç Denetçi Sertifikası verilir. Bu maddeye aykırı bir şekilde iç denetçi kadrolarına atananların atamaları ile verilmiş ise Kamu İç Denetçi Sertifikası iptal edilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve tereddütleri gidermeye İç Denetim Koordinasyon Kurulu yetkilidir.

Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından veya Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavından en az elli puan almış olanlar da bu maddede aranan yabancı dil şartını yerine getirmiş sayılır.

Geçici Madde 22- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Bu Kanunda veya diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına verilen merkezi yönetim bütçesinin hazırlık ve uygulamasına ilişkin yetkileri kullanmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından oluşturulacak idarenin teşkilatlanması tamamlanıncaya kadar bu görev ve yetkiler, Cumhurbaşkanı kararı ile Hazine ve Maliye Bakanı veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca kullanılabilir.

*Yürürlük***Madde 82-** Bu Kanunun;

a) 30, 66, 67 ve 80 inci maddeleri ile geçici 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14 ve 82 ile 83 üncü maddeleri yayımı,

b) 81 inci maddesinin (e) bendi ile geçici 6 ncı maddesi 1.1.2004,

c) Diğer hükümleri 1.1.2005,

Tarihinde yürürlüğe girer.

*Yürütme***Madde 83-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.**5018 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER**1- 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

GEÇİCİ MADDE 1 – Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce (DSİ) tahakkuk ettirilen sulama ve kurutma tesisleri işletme ve bakım ücretlerinden vadesi 1/1/2004 tarihinden önce olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahsil edilememiş olanlar ile bunlara ilişkin fer'ilerin tahsilinden vazgeçilir ve bu alacaklar ilgili muhasebe birimleri tarafından terkin edilir. Bu alacaklardan, maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan tahsilât red ve iade edilmez. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2 – Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2007 ve 2008 yıllarına ilişkin sosyal yardım zammı borçları ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri ödeneklerinden ödeme yapılan Kamu İktisadi Teşebbüslerinin aynı döneme ilişkin, Maliye Bakanlığınca uygun bulunan sosyal yardım zammı borçlarını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin 18.01.00.23-10.9.9.26-1-05.2 tertibinde yer alan ödenekten mahsup etmeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yetkilidir.

(I) SAYILI CETVEL
(Değişik:RG-16/10/2020-7254/5 md.)
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2) Cumhurbaşkanlığı
- 3) Anayasa Mahkemesi
- 4) Yargıtay
- 5) Danıştay
- 6) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
- 7) Sayıştay
- 8) Adalet Bakanlığı
- 9) **(Değişik:20/5/2021-7319/10 md.)** Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- 10) **(Ek:20/5/2021-7319/10 md.)⁽¹⁾** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 11) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- 12) Dışişleri Bakanlığı
- 13) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 14) Gençlik ve Spor Bakanlığı
- 15) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- 16) İçişleri Bakanlığı
- 17) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 18) Milli Eğitim Bakanlığı
- 19) Milli Savunma Bakanlığı
- 20) Sağlık Bakanlığı
- 21) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- 22) Tarım ve Orman Bakanlığı
- 23) Ticaret Bakanlığı
- 24) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- 25) Devlet Arşivleri Başkanlığı
- 26) Diyanet İşleri Başkanlığı
- 27) İletişim Başkanlığı
- 28) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 29) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- 30) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
- 31) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- 32) Jandarma Genel Komutanlığı
- 33) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- 34) Emniyet Genel Müdürlüğü
- 35) **(Mülga:18/7/2021-7333/14 md.)**
- 36) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- 37) Gelir İdaresi Başkanlığı
- 38) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- 39) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- 40) Göç İdaresi Başkanlığı
- 41) Avrupa Birliği Başkanlığı
- 42) İklim Değişikliği Başkanlığı

(1) 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu Cetvele 9 uncu sıradan sonra gelmek üzere 10 uncu sıra eklenmiş ve mevcut sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

(II) SAYILI CETVEL
(Değişik: 22/12/2005-5436/12 md.)
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

A) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

- 1) Yükseköğretim Kurulu
- 2) **(Değişik: 17/2/2011-6114/11 md.)** Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- 3) İstanbul Üniversitesi
- 4) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 5) Ankara Üniversitesi
- 6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Atatürk Üniversitesi
- 9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 10) Hacettepe Üniversitesi
- 11) Boğaziçi Üniversitesi
- 12) Dicle Üniversitesi
- 13) Çukurova Üniversitesi
- 14) Anadolu Üniversitesi
- 15) **(Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.)** Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
- 16) İnönü Üniversitesi
- 17) Fırat Üniversitesi
- 18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- 19) Selçuk Üniversitesi
- 20) **(Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.)** Bursa Uludağ Üniversitesi
- 21) Erciyes Üniversitesi
- 22) Akdeniz Üniversitesi
- 23) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 24) Gazi Üniversitesi
- 25) Marmara Üniversitesi
- 26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 27) Trakya Üniversitesi
- 28) Yıldız Teknik Üniversitesi
- 29) **(Değişik: 18/6/2017-7033/81 md.)** Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- 30) Gaziantep Üniversitesi
- 31) **(Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.)** Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 32) **(Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.)** Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

- 33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
- 34) Balıkesir Üniversitesi
- 35) (**Değişik: 20/8/2016-6745/22 md.**) Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- 36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- 37) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
- 38) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- 39) (**Değişik: 21/10/2014-6562/4 md.**) Gebze Teknik Üniversitesi
- 40) Harran Üniversitesi
- 41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 42) Kafkas Üniversitesi
- 43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- 44) Kırıkkale Üniversitesi
- 45) Kocaeli Üniversitesi
- 46) Mersin Üniversitesi
- 47) (**Ek: 16/5/2012-6307/4 md.**) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- 48) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
- 49) (**Değişik: 18/6/2017-7033/81 md.**) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
- 50) Pamukkale Üniversitesi
- 51) Sakarya Üniversitesi
- 52) Süleyman Demirel Üniversitesi
- 53) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- 54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- 55) Galatasaray Üniversitesi
- 56) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- 57) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Kastamonu Üniversitesi
- 58) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Düzce Üniversitesi
- 59) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 60) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Uşak Üniversitesi
- 61) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 30/3/2012-6287/22 md.**) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
- 62) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
- 63) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md. ; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
- 64) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Aksaray Üniversitesi
- 65) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Giresun Üniversitesi
- 66) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Hitit Üniversitesi
- 67) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md. ; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Yozgat Bozok Üniversitesi
- 68) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Adıyaman Üniversitesi
- 69) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Ordu Üniversitesi
- 70) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Amasya Üniversitesi

- 71) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
 72) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Ağrı Dağı Üniversitesi⁽¹⁾
 73) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Sinop Üniversitesi
 74) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Siirt Üniversitesi
 75) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.; Değişik: 30/10/2013-6501/3 md.) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
 76) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Karabük Üniversitesi
 77) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Kilis 7 Aralık Üniversitesi
 78) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Çankırı Karatekin Üniversitesi
 79) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Artvin Çoruh Üniversitesi
 80) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.; Değişik: 19/4/2012-6296/4 md.) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
 81) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Bitlis Eren Üniversitesi
 82) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Kırklareli Üniversitesi
 83) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
 84) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Bingöl Üniversitesi
 85) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Muş Alparslan Üniversitesi
 86) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Mardin Artuklu Üniversitesi
 87) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Batman Üniversitesi
 88) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Ardahan Üniversitesi
 89) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Bartın Üniversitesi
 90) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Bayburt Üniversitesi
 91) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Gümüşhane Üniversitesi
 92) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Hakkari Üniversitesi
 93) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Iğdır Üniversitesi
 94) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Şırnak Üniversitesi
 95) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.; Değişik: 20/8/2016-6745/22 md.) Munzur Üniversitesi
 96) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Yalova Üniversitesi
 97) (Ek: 1/4/2010-5979/4 md.) Türk-Alman Üniversitesi
 98) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.; (Değişik: 20/8/2016-6745/22 md.) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
 99) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) Bursa Teknik Üniversitesi
 100) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) İstanbul Medeniyet Üniversitesi
 101) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

(I) 19/6/2008 tarihli ve 5773 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanuna eklenen Geçici 38 inci maddede; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda Ağrı Dağı Üniversitesine yapılmış olan atıfların Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

- 102) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.; Değişik: 30/3/2012-6287/22 md.) Necmettin Erbakan Üniversitesi
- 103) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.; Değişik: 30/3/2012-6287/22 md.) Abdullah Gül Üniversitesi
- 104) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) Erzurum Teknik Üniversitesi
- 105) (Ek: 31/3/2011-6218/2 md.) (Değişik:21/2/2019-7167/3 md.) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 106) (Ek: 22/1/2013-6410/5 md.) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 107) (Ek: 27/3/2015-6639/6 md.) Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 108) (Ek: 31/3/2015-6640/7 md.) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
- 109) (Ek: 31/3/2015-6640/7 md.) İskenderun Teknik Üniversitesi
- 110) (Ek: 31/3/2015-6640/7 md.) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
- 111) (Ek: 1/4/2015-6641/6 md.) Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 112) (Ek: 20/8/2016-6745/22 md.) İzmir Bakırçay Üniversitesi
- 113) (Ek: 20/8/2016-6745/22 md.) İzmir Demokrasi Üniversitesi
- 114) (Ek: 18/6/2017-7033/81 md.) Yükseköğretim Kalite Kurulu
- 115) (Ek: 18/6/2017-7033/81 md.; Değişik: 6/12/2017-7063/6 md.) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 116) (Değişik: 17/1/2019-7161/39 md.) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 117) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Konya Teknik Üniversitesi
- 118) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 119) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Malatya Turgut Özal Üniversitesi
- 120) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
- 121) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
- 122) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 123) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Samsun Üniversitesi
- 124) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 125) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Tarsus Üniversitesi
- 126) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Trabzon Üniversitesi
- 127) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Kayseri Üniversitesi
- 128) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
- 129) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Eskişehir Teknik Üniversitesi
- 130) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 131) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

B) (Değişik:RG-16/10/2020-7254/5 md.) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

- 1) Savunma Sanayi Başkanlığı
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 3) Atatürk Araştırma Merkezi
- 4) Atatürk Kültür Merkezi
- 5) Türk Dil Kurumu
- 6) Türk Tarih Kurumu
- 7) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 8) Türkiye Bilimler Akademisi
- 9) Karayolları Genel Müdürlüğü
- 10) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 11) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 12) Orman Genel Müdürlüğü
- 13) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 14) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 15) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 16) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- 17) Türk Akreditasyon Kurumu
- 18) Türk Standardları Enstitüsü
- 19) Türk Patent ve Marka Kurumu
- 20) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 21) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- 22) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 23) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 24) Kamu Denetçiliği Kurumu
- 25) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu
- 26) Meslekî Yeterlilik Kurumu
- 27) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- 28) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- 29) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 30) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 31) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 32) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 33) Türkiye Su Enstitüsü
- 34) Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu
- 35) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- 36) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
- 37) Helal Akreditasyon Kurumu
- 38) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- 39) Türkiye Uzay Ajansı
- 40) Türkiye Adalet Akademisi
- 41) Kapadokya Alan Başkanlığı
- 42) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu
- 43) **(Ek:18/7/2021-7333/14 md.)** Türkiye İstatistik Kurumu
- 44) **(Ek:18/1/2023-7432/11 md.)** Uludağ Alan Başkanlığı

(III) SAYILI CETVEL
(Değişik:RG-16/10/2020-7254/5 md.)
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- 2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- 3) Sermaye Piyasası Kurulu
- 4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- 5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- 6) Kamu İhale Kurumu
- 7) Rekabet Kurumu
- 8) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
- 9) Kişisel Verileri Koruma Kurumu
- 10) Nükleer Düzenleme Kurumu
- 11) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

(IV) SAYILI CETVEL
(Değişik: 16/5/2006-5502/42 md.)
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI

- 1- Sosyal Güvenlik Kurumu
- 2- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

**5018 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5018 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5263	(I) Sayılı Cetvel	9/12/2004
5273	(II) Sayılı Cetvel	15/12/2004
5286	(I) Sayılı Cetvel	28/1/2005
5335	78	27/4/2005
5345	(I) Sayılı Cetvel	16/5/2005
5429	(I) Sayılı Cetvel	18/11/2005
5431	(II) Sayılı Cetvel	18/11/2005
5436	65 inci maddenin son fıkranın ilk cümlesi, 67/i, Geçici Madde 4'teki ibare değişikliği, Geçici Madde 5, Geçici Madde 11'in ikinci fıkrası, (I) sayılı Cetvel, (II) sayılı Cetvel, (III) sayılı Cetvel, (IV) sayılı Cetvel	24/12/2005
	2, 3, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 23, 27, 28, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 41, 42, 44, 47, 49 uncu maddenin beşinci ve altıncı fıkraları dışındaki fıkraları, 50, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 67, 69, 71, 74, 75, 76, 78, Ek Madde 1, Geçici Madde 6, 7 , Geçici Madde 11 in dördüncü fıkrası	1/1/2006
	49 uncu maddenin beşinci ve altıncı fıkraları	1/1/2007
5467	(II) sayılı Cetvel	17/3/2006
5502	(I) sayılı Cetvel, (IV) sayılı Cetvel	20/5/2006
5538	(I) sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere 12/7/2006
	Ek Madde 2, Geçici Madde 15	12/7/2006
5544	(II) Sayılı Cetvel	7/10/2006
5548	(II) Sayılı Cetvel	13/10/2006
5628	27, 28, 60, 71, Geçici Madde 16, Geçici Madde 17	4/5/2007
5662	(II) Sayılı Cetvel	29/5/2007
5765	(II) Sayılı Cetvel	31/5/2007
5793	9, 10, 27, 28, 40, 44, 51, 52, 53, 61, 62, Geçici Madde 5, Geçici Madde 11, Geçici Madde 18, Geçici Madde 19, İşlenemeyen hükümler	6/8/2008
Anayasa Mahkemesinin 25/12/2008 tarihli ve E.: 2006/140, K.: 2008/185 sayılı Kararı	(II) Sayılı Cetvel (Kamu Denetçiliği Kurumu)	4/4/2009

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5018 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5902	(I) sayılı Cetvel	17/6/2009
5917	6, (III) sayılı Cetvel	10/7/2009
	(II) sayılı Cetvel	1/1/2010
5952	(I) sayılı Cetvel	4/3/2010
5978	(II) sayılı Cetvel	6/4/2010
5979	(II) sayılı Cetvel	10/4/2010
6001	(I) sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	13/7/2010
6005	(II) sayılı Cetvel	21/7/2010
6009	69	1/8/2010
6087	(I) sayılı Cetvel	18/12/2010
6093	(II) sayılı Cetvel	30/12/2010
6114	10, (II) sayılı Cetvel	3/3/2011
6218	(II) sayılı Cetvel	14/4/2011
6225	Geçici Madde 19	26/4/2011
KHK/643	(I) ve (II) Sayılı Cetvel	12/6/2011 tarihinde yapılan milletvekili seçiminden sonra kurulan ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihte
KHK/644	(I) Sayılı Cetvel	12/6/2011 tarihinde yapılan milletvekili seçiminden sonra kurulan ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihte
KHK/648	(II) Sayılı Cetvel	17/8/2011
KHK/649	(II) Sayılı Cetvel	17/8/2011
KHK/655	(I) Sayılı Cetvel	1/11/2011
KHK/656	(II) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/657	(I) sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/662	(I) sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/658	(II) sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/659	16, 17	2/11/2011
KHK/660	(III) sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/663	(I) sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	2/11/2011
6287	20, (II) sayılı Cetvel	11/4/2012
6296	(II) sayılı Cetvel	27/4/2012
6307	(II) sayılı Cetvel	31/5/2012
6328	(II) sayılı Cetvel	29/6/2012

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5018 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6332	(II) sayılı Cetvel	29/6/2012
6338	15, 20, 25, 31, 51, 79	1/1/2013
6410	(II) sayılı Cetvel	31/1/2013
6458	(I) sayılı Cetvel	11/4/2013
6456	Geçici Madde 21	18/4/2013
6501	(II) sayılı Cetvel	7/11/2013
6514	28, Geçici Madde 19	18/1/2013
6552	28	11/9/2014
6562	(II) sayılı Cetvel	4/11/2014
6569	(II) sayılı Cetvel	26/11/2014
6639	24, (II) sayılı Cetvel	15/4/2015
6640	(II) sayılı Cetvel	23/4/2015
6641	(II) sayılı Cetvel	23/4/2015
6645	27	23/4/2015
6698	(III) sayılı Cetvel	7/4/2016
6701	(II) sayılı Cetvel	20/4/2016
KHK/676	11, 27, 28, 35	29/10/2016
KHK/678	44	22/11/2016
6761	21	1/1/2017
6764	Ek Madde 3	9/12/2016
6769	(II) sayılı Cetvel	10/1/2017
7033	(II) sayılı Cetvel	1/7/2017
KHK/694	24, (I) sayılı Cetvel	25/8/2017
7060	(II) sayılı Cetvel	18/11/2017
7061	Ek Madde 4	5/12/2018
7063	(II) sayılı Cetvel	20/12/2017
KHK/696	(III) sayılı Cetvel	24/12/2017
7070	11, 27, 28, 35	8/3/2018
7071	44	8/3/2018
7078	24, (I) sayılı Cetvel	8/3/2018
7079	(III) sayılı Cetvel	8/3/2018
7141	(II) sayılı Cetvel	18/5/2018

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5018 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/702	(III) sayılı Cetvel	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
KHK/703	3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 60, 61, 62, 65, 66, 67, 71, 72, 75, 77, 78, 80, Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 4, Ek Madde 5, Ek Madde 6, Geçici Madde 13, Geçici Madde 22	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	(I) sayılı Cetvel, (II) sayılı Cetvel	15/7/2018
19 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	(I) sayılı Cetvel	11/10/2018
23 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	(II) Sayılı Cetvel	13/12/2018
7153	10, 31, 33, 41, 49	10/12/2018
7161	(II) Sayılı Cetvel	18/1/2019
7167	(II) Sayılı Cetvel	28/2/2019
34 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	(II) Sayılı Cetvel	2/5/2019
47 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	(III) Sayılı Cetvel	18/10/2019
57 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	(II) Sayılı Cetvel	28/3/2020
7244	Ek Madde 7	17/4/2020
Anayasa Mahkemesinin 11/6/2020 tarihli ve E.:2018/155; K.:2020/27 sayılı kararı	(I) Sayılı Cetvel	23/7/2020
7254	9,13,15,17, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (III) Sayılı Cetvel	16/10/2020